

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ : Δ. Ι. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΤΟΣ Ε'

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 1905

ΤΕΥΧΟΣ ΝΣΤ'

◊ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ◊

Ἡ δύο ψυχές. Ὑπὸ Εἰρήνης Ἀθηναίας.

Σύγχρονοι Ἑπτανήσιοι ἱστορικοί. Ὑπὸ Μαρίνου Σιγούρου.

Ἡ ὑπερέντα. Ὑπὸ Τιμ. Μωραϊτίνῃ.

Ὁ Chopin ὡς ἄνθρωπος. (Ἀναμνήσεις).

Ἰθάκη καὶ Δαϊρπελδ (Συνέχεια). Ὑπὸ Ἀθ. Λεκατσά Μειδιάματα.

Σημειώσεις ἐνὸς μηνός. (Ἀποστόλου.— Ἡ «Κατοχή») ὑπὸ Δάφνιδος.

Καλλιτεχνικὴ κίνησις.

ΕΙΚΟΝΕΣ

Μήδεια. Ὑπὸ Sirbel. (Φωτοτυπία).

Ἀλφόνσος ΙΓ'.

Εἰρήνη ἢ Ἀθηναία.

Ἰάπωνες αἰχμάλωτοι διασκεδαζόντες.

Πηγὴ. Ὑπὸ Ingres.

Ζάκυνθος. Ὅδὸς Φιλικῶν.

» Ὅδὸς Ὑφαντουργείων.

Παρισινὴ. Ὑπὸ Π. Μαθιοπούλου.

Θάνατος τοῦ Chopin.

Δανία. Ἀνάκτορον Φρέδενοβοργ.

» Ἀουλα τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Κοπενάγης.

Αἰγὴ. Κεντρικὴ Αεωφόρος.

Γελοιογραφίαι.

Ἄγθις.

Βινιέτες.— Κοσμήματα κλπ.

ΑΘΗΝΑΙ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ : Ἐτησίᾳ ἐν Ἑλλάδι δρ. 12.— Ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. γρ. 12.

ΓΡΑΦΕΙΑ : Ὅδὸς Τρίτης Σεπτεμβρίου δρ. 85.

ΤΙΜΗ τεύχους δρ. 1,20.

Πίσταται είναι αι φιλοδοξούσαι να γίνουν βασίλισσαι της Ισπανίας. Πιθανότερα θεωρείται η δεκαοκταετής Έβα, θυγάτηρ του πρίγκηπος Έρρίκου του Βάντιμπεργ, πρώτη εξαδέλφη της ημετέρας πριγκηπίσσης Άλλης.

Δανία. — Το άνάκτορον Φρέδενοβοργ ενε εν των περιωνύμων άνάκτωρων της Βασιλικής Οικογενείας, εις δ συνεκεντρώθησαν και έφέντος οι δαιτεμέννοι συγγενείς του γηραιού μονάρχου.

Η βουλα (αυλα) ενε αίδουσα των έπισήμων τελετών του γεραού Πανεπιστημίου της Κοπενάγης. Αι τοιχογραφία ενε έργα των μεγαλειτέρων ζωγράφων της Δανίας.

Ζάκυνθος. — Έν τη όδφ Ύφαντουργείων, εις όλας σχεδόν τας οίκιας αι νέαι εργάζονται εις τους εργαλειούς, ύφαινουσαι έντόνια ύφάσματα. Η όδος αυτή άγει εις την συνοικίαν Νεοχωρίου, ένθα κατοικούν Κρήτες.

Εις την όδον Φιλικών, εις τό άκρον αυτής ύπάρχει ναός των Αντικών του Άγ. Ηλιοϋ, έντός του περιβόλου του όπολου εφρέθη τώ 1727 δ τάφος Θεοδώρου του άθένου Κυρρηναίου, φιλοσόφου άκμάσαντος κατά τον Δ. μ. Χ. αιώνα.

ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ

Καλλιτεχνη. — Παντός τα Έδια. Μήπως οι φιλόταχνοι Άθηναίοι δεν κατέδικασαν τον Φειδιαν δίωτι εν τη επί της ύσπίδος της Άθηνας μάχη των Άμαζόνων ειχε χαράξη δήθεν την μορφήν του Περικλέους και την ιδιότην του; Και δεν εξαρακτηρήθη τοϋτο ως ύόβεια, και δεν απέθανεν εκ θλίψεως ο ύπατος των γλυπτών εν τη φυλακή;

Ν. Κ. — Ίδού τι γράφει επί λέξει η Έστία: «Ένας άξιωματικός έσπασεν εις τό ξύλο ένα των ζωγράφων μας Ειχε παραγγείλει εις αυτόν μερικώς εικόνας ελαιογραφίας, τας όποιας και έπήγε να παραδώση προχθές εις τον άξιωματικόν. Τοϋ εφάνη όμως άκριβή η τιμή και δέταξε τον ζωγράφον να τας πάρη πίσω. Ο ζωγράφος διεμαρτυρήθη διά τοϋτο, δ δε άξιωματικός τον έδιωξε... μέσα εις τό σπήτι του. Εις τό ήπουργείον των Στρατιωτικών δ ζωγράφος ύπέβαλε την δέουσαν μήνυσιν κατά του άξιωματικού.» Θέλειτε και οχόλια;

Καθηγητή. — Τα πρακτικά του Άρχαιολογικού Συνεδρίου θα είναι έτοιμα κατά τα τέλη Οκτωβρίου. Η έντύπωσις ήρξάτο πρό πολλού.

Έρωτώντι. — Ο σελιδοποιήσας εν άκωνσία του διενδυτιού ύπάλληλος κακώς έσημείωσε τό όνομα της Αγύπτου, συγγέων προφανώς τό εκεί μειόχιον της μονής Σινά. Αύτά συμβαίνουν και εις... Παρισίους.

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Λεύκωμα του Μακεδονικού Συλλόγου. — Το Συμβούλιον του εν Άθήναις Μακεδονικού Συλλόγου άπεφάσισε να προβή εις την έκδοσιν λευκώματος μετ' εικόνων, εν τφ όποίω θα περιληφθώσιν αι γνώμαι, αι κρίσεις, αι ιδέαι, αι σκέψεις περί της Μακεδονικής ύποθέσεως άπάντων των έξεχόντων εν τη πολιτεία, τη κοινωνία και ταις έπιστήμαις άνδρών. Οι βουλόμενοι όπως δημοσιευθώσιν αι γνώμαι των παρακαλούνται όπως διά βραχέων διατυπώσωσιν αυτάς και τας διαβιβέσωσιν μέχρι της 31ης Δεκεμβρίου εις την έδραν του Συλλόγου.

«Journal des curieux». — Ηρξάτο εκδιδόμενον εν Παρισίοις περιοδικόν μηνιαίον εικονογραφημένον, ειδικόν όργανον συλλόγων, καλλιτεχνών, και περιέργων. Συνδρομή φρ. 5. Λιεύθνσις 123 rue Monmartre.

Έρωσ και τιμή. — Μονόπρακτον έμμετρον δραματίον υπό Κώστα Μισαηλίδου. Έν Σμύρνη, εκδίδεται προσεχώς.

Η σύγχρονος Έλλάς. — Εικονογραφημένη ένδικη έπετηρίς, εκδιδόμενη κατά τεύχη υπό Κωστή Οικονόμου. Έν Άθήναις. Τεύχ. α' και β'. Το όλον έργον 3' αποτελεσθή εκ 500 σελίδων. Συνδρομή του όλου έργου 10.

Η Έυτυχία. — Σύλλογος πρός διάδοσιν όφελιμων βιβλίων. Έράνισμα έξ άλλογλώσσων αναλόγων βιβλίων.

ΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ ΜΑΣ

Άλφόνσος ΙΓ'. Ο νεαρός της Ισπανίας βασιλεύς είναι από τινος δ ήγεμών της ήμέρας. Μετά την βόμβαν ήτις έρηφθη κατ' αυτου, ήδη είναι δ ύπογήςφις γαμβρός.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΟΝΤΖΑΛΙΔΗΣ

Μετά λύπης αναγράφομεν τον θάνατον εκλεκτού φίλου και συνεργάτου της «Πινακοθήκης», του Γεωργίου Βοντζαλίδου, όστις εν Σμύρνη άντεπροσώπασε τό ήμέτερον περ' οδικόν. Ο Βοντζαλίδης μετ' άγάπης ασχολούμενος από έτών εις την ποίησιν, ήφηνε πλείστα ποιήματα. Έτινα υπό τον τίτλον «Ιωνικά έμπνεύσεις» έκοίπασε να εκδώση. Νόσος δυσμάχητος τον έφερεν με έσθεσμένον τό φώς της διάνοιας από τας χαριτωμένας άκτις της Ιωνίας εις τους ασφουκικούς τοίχους του Δρομοκαϊτίου, ένθα και έξεπύχασεν εν μεγαλοκλήρη έρημιά.

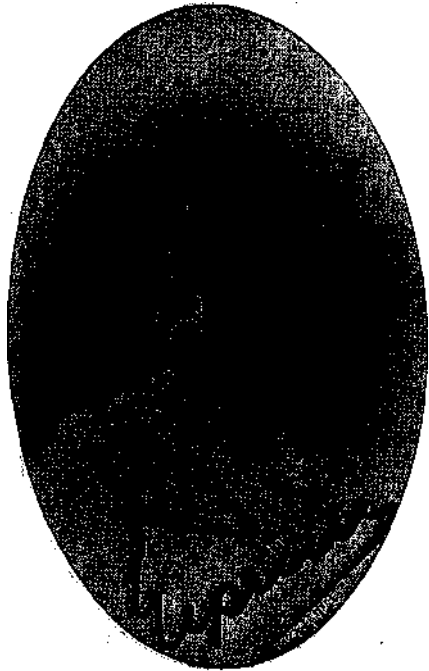
SIRHEL.

ΜΗΔΕΙΑ

ΑΛΦΟΝΣΟΣ ΙΓ'. Βασιλεύς τῆς Ἰσπανίας

Η ΔΥΟ ΨΥΧΕΣ

ΗΑΙΟΣ κλίνει σαν κωμα-
μίνος το ξανθό του
και ζαλιωμένο κεφάλι
μέ της ξεθωριασμένες
του τώρα καλονέας μέσα
στης θαλασσας την άγ-
καλιά, και χροματίζει
μέ τα χλωμά του τα
κίματα τα γαλανό-
λευκα κίματα της.

Στης βαθυκόσμου κορ-
φής των βουνών, που σπένονται σκιάφρατες με
τη σκοτεινή φασαριά τους, σαν νεράιδες που
πενθούν για το θάνατο κλπικτου πομμένος αγα-
πημένου, χύνονται με γλυκά παραβουή ή φω-
τεινότερες μενεξεδένιες σκιές:

Σκιές εκεί άγριες σκιές εδώ βλαυδίνες...
Κι' αντίκρυ, στην πράσινη επιφάνεια του
λόγγου, που σιγοτρίμει και κυματίζει άτακτα
σαν στήθος λαχανιασμένου ύδοιπόρου, ξαπλώ-
νονται αναλυτά τα τελευταία του χρυσάφια.

Έρωτής, δεν αποχαιρέτιος ποτέ με τόση
θέση την έρωμένη του.
Ψυχή, δεν έφίλησε ποτέ με τόση παραφορά
το πρόμα του πρώτου και τελευταίου της
όνειρου.

Τα πουλιά πλημμυρίζουν τον άέρα με της
γλυκιές τους μελωδίες μουσική που άπειθύνε-
ται σ' άλλον κόσμο, γεμάτων από μυστήρια
και από σκιά...

Ο μπράτης με π' αδιάκριτα φρονηματά του,
κάνει τα δένδρα να ζυπαίνε, από τον ύπνο που
προσπαθεί να χύσει επάνω τους ή άέρα ή κουρα-
μένη του δεικνύει, και να κινούνται σπασμο-
δικά...

Σιγή πη φέει που άγκαλιάζει, και σ' ό,τι
αυτή κρατεί άγκαλιασμένο σιγή...

Άλλα σιγή που δεν μπορεί να πείσει κι' ένα
μουρμούρισμα μυστικό, που έσπεξ άπ' εδώ κι'
άπ' εκεί ή ζωή της νύχτας, που διειρεύεται
πάντα τη ζωή της ημέρας!...

Κιότι στα παιγνιδιάρικα κίματα, που να-
κουρίζουν αδιάκριτα την άερομαλιά με τα ύγρα
φιχιά τους, και κάτω άπ' τον βαρύν έσκις που
ρίχνουν εκεί πυκνόφυλλα δένδρα, φαίνονται άό-
ριστα δυό σκιές, που κρατούν τα χέρια τους
αφίχτα-αφίχτα ένωμένα...

Μέσα στους θολούς πέπλους, που το άργο-
πάνημα της μελαγχολικής θεάς σκορπίζει στη
φύση, φαίνονται να μισάλλουν με άγγέλων σκιές,
που κατέβηκαν στην γη για να παρασθεθούν σε
άνθρωπινους σταγασμούς, και να άναεραπολήσουν
άπ' αυτήν τον ουρανό τους που τόν άφήσαν για
λίγο...

Η μια άκούει και ή άλλη ήμείλει.
Η δε φωνή της που έρχεται μαζί με το
άργό άνέμισμα του άνέμου, δεν μισάλλει με
φωνή μισάλλει με ένα απεκαγμένο βόλλυ γεμάτον
άπό έπιστολιν και από μυστήριον.

Και λέγει:
— Άκούσε!... Πά πουλιά τραγουδούν με
τόση χάρη!... τόσο γλυκά!... Άκούσε!
άκούσε εκεί κάτω προς το χαμηλό μέρος πως
το κύμα εξομολογείται σιγαλά τα μυστικά του
στην άμμο που υπερήφανα λαμπυρίζει!... Εί-

κόνα που βλέπει κανείς σε ό,τι αγαπάται...
σε ό,τι ζή στην ψυχή ενός άλλου!...

Κύτταζε! ο ζέφυρος πώς απαλά αυλακώνει
το κύμα με τα φτερά του τα βελουδένια!...
Ω, και το ψήθισμα αυτό που σκορπίζουν όλο-
γυρα στη φύση ή πρασιναδες, όταν τα φύλλα
έτους άγκαλιασμένα το ένα με άλλο κολυμπούν
ήδονικά μέσα στη μυρωμένη θάλασσα της δρι-
σικς, και χαιδεύονται και φιλιούνται... Δεν
σου φαίνεται ότι μισάλλει με μια φωνή εύτυχι-
σαίνης ψυχής; Τι εύτυχία!... Μία εύτυχία
άλλοιότιχη όμως. Ένώ εις όλους τους άλλους
χύνει την γαλήνη, και τα φρυγγοβόληματα της
ζωής που χαρίζει το όνειρο, και που δίνει ή
άγάπη, σ' έμένα σκορπίζει τη θλίψη...

Στην φαντασία μου γεννιούνται άπειρες σκέ-
ψεις ανεξήγητες...

Στην καρδιά μου γεννιούνται άπειρα αισθή-
ματα σκοτεινά. Και όμως κανένα δεν ήμπερώ
να το φέρω στο φώς. Και όμως κανένα δεν ήμ-
πορώ να το βγάλω από το σκοτός. Μου γλυ-
στρουν χωρίς να ήμπερώ να τα κρατήσω, έτσι,
όπως γλυστρά από το κάθε φώς ο κολασμένος
για να χωθή στο σκοτάδι!...

Ω, πές μου! πώς άγνωστη νοσταλγία είναι
αυτή που θέλει να με τραβήξει μακριά από τον
κόσμο, εδώ κάτω, στη φύση τη γεμάτη από το
μυστήριο της μοναξιάς και της ήσυχιάς;...

Άς πάμε, άς πάμε ακόμη μακριά... πολύ
μακριά... πηγαίνωμεν εκεί κάτω, που ή ει-
κόνα παρουσιάζεται ακόμη πιο μαγευμένη.
Ναμίζει κανείς πως ό,τι ωραιότερο σε χρώμα,
ό,τι γλυκύτερο σε άρμονίαν, και ό,τι μελαγγε-
λικότερο σε συνδυασμόν το έσάρωσε ο Θεός από
όλα τα άλλα μέρη του ουρανού, για να το
ρίξει άσθονο σ' αυτό το μικρό κομματάκι...
Πηγαίνωμεν...

Και ή Σικιά εξακλόιθησε συμμένη στον ώμο
της άλλης:

— Αισθάνομαι τα χέρια μου παγωμένα από
το μεγαλείο που άπλώνεται όλόγυρά μας. Από
το μεγαλείο αυτό που αν και ήνι τόσο άπί-
ραντο, με χαιδεύει τόσο ήρεμα και τόσο γλυκά!..
Λές και μόνο στην ψυχή μου εύρησε την πραγ-
ματική άπήχησι και άπτανάκλασι του!...

Άκούσε και σέ;... Ναι, κάτι με ψυθορι-
ζει... άλήθεια! όλα μου μιλούν, όλα άλλα
μου μιλούν με μια γλώσσα άσύλληπτη που το
πνεύμα μου δεν ήμπερεί να την καταλάβη!..
Ναμίζω ότι εί δριστεροί παφλασμοί που σκορπι-
ζει στον άέρα το κύμα, στάζουν μέσα στο κε-
νόν της ψυχής μου, και της άφήνουν κλπικτα άό-
ριστη γοητεία... Όχι... δεν είναι κύμα αυ-
τό... Είναι κωμαπνίτου άφής, που άπορροφα-

ται με άπληστία άπ' την ψυχή μου και την
μεθξ!...

Και τώρα οι ιδανικοί αιθέρες, που ήσυχάζουν
κάτω από τη σάρκα μου, διακλύονται σε φυσα-
λίδες, και δεν άφήνουν άλλο τίποτε, παρά μό-
νον ήχνη γεμάτα από αίμα και από δηλητή-
ριον...

Πές μου σύ ξεύρεις αν και άλλες ύπάρξεις
πάσχουν τόσο πολύ, όταν ή λέξεις Ύψηλόν
και Όρειον παύσουν να συλλαμβάνονται με
την άκοήν και με το βλέμμα, και άρχίσουν να
συλλαμβάνονται με την Ψυχή;...

Κύτταζε, κύτταζε άπ' εκεί!... Τι κρύμα!
Το θαυμάσιον εκείνο μέρος, που το έτύλιγε
τόρα με τόση μεγαλοπόπειρα ή δύσις με την
χλαμύδα της την στολισμένη δλο και από μα-
ραμμένα λουλούδια, έβουτήχθηκε στο σκοτάδι...

Στη γη ξαπλώνουν τώρα μακρές και περιλυ-
πες σκιές οι λιπόψυχοι παλμοί που χύνουν ή
τελευταίαις άχτίνας...

Τόσο γρήγορα λειπόν έτελείωσε κι' αυτό...
Έπλάκωσε το σκοτάδι!... Θεέ μου! τί
πένθος! Ο ουρανός τώρα φορεί τη σκιερά του
στολή και σιγά-σιγά θολώνουν ή φωτεινές άν-
ταύγειες των κυμάτων...

Κι' όμως άς μείνωμε εδώ. Είναι τόσο ωραία
άκίμα! το ένα μυστήριο έπήρε τη θέση του άλ-
λου... Έγεινε σκοτάδι: μα σύ μη το φοβάσαι!
παντού ύπάρχει λίγο φώς, όταν γνωρίζης πως
να το ζητήσεις, και πως να το άφήνης να σου
χαιδεύη την ψυχήν...

Τώρα ή μια Σικιά έκλινε το κεφάλι της
ακόμα περισσότερο στον ώμο της άλλης, και ή
φωνή της άκούσθηκε φοβισμένη και τρεμουλια-
στή, όπως και το μουρμούρισμα του άνέμου,
άνάμεσα στα μαυρισμένα πικρά φυλλώματα:

— Όχι, άς μη φύγωμε... Η πόλησις με
έγίνθησε και θέλω στην άγκαλιά της να πε-
θάνω άγκαλιά, που δεν παγώνει ποτέ: όλες έρ-
χεται στιγμή που παγώνουν...

Σου του δοκίζωμαι μπροστά στην Αιωνιότητα,
και στο Πνεύμα αυτό το μεγαλοργό μπροστά,
που με περιβάλλει σαν εύλογία άόριστη αλλά
άληθινή αυτός είναι ο πόθος μου...

Πιστοφέ με! ή φωνή της Ψυχής δεν άπατα
ποτέ, και τώρα άκούεις της ψυχής μου τη φωνή.

Πώς θα με δώση αυτή την εύτυχία, που
όνειρεύομαι από τότε που έγεννήθηκα;

Πώς είμπερεί να δώση χρώμα ζωής στης
χλωμές αναλαμπές των όνειρων μου;

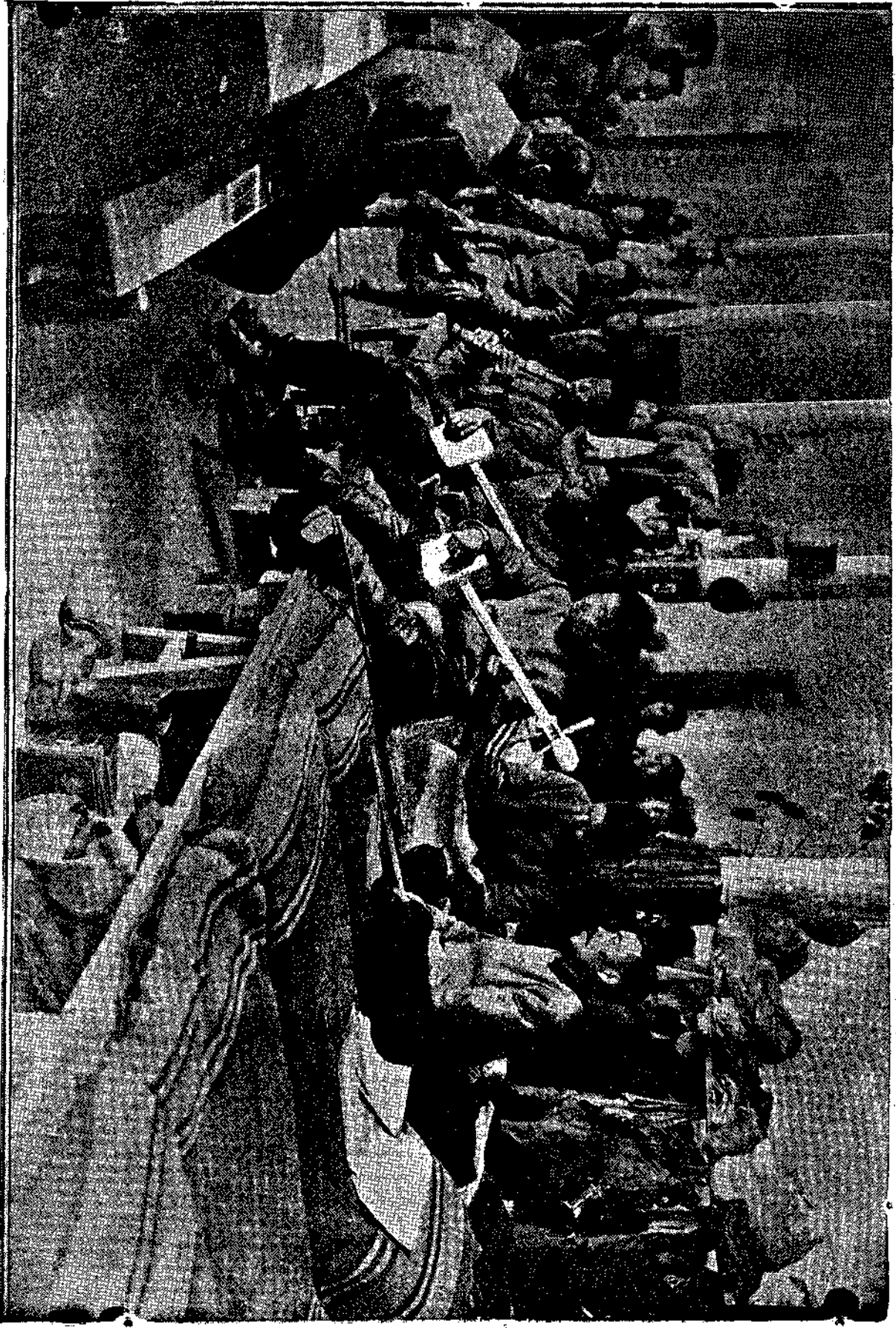
Πώς ήμπερεί να δώση σάρκα και κόκκαλα
σ' αυτή τη σκιά που μ' άκλόυθει άκούραστη
και στο μακρυνότερο δρόμο μου, και που με
άτέλειωτη στεργή με χαιδεύει;...

Πώς ήμπερεί να δώση εξήγησιν και λύσιν,

ΠΗΓΗ

INGRÈS

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΠΕΛΘΗΝ

Ίδωτες αὐτῶν λῆραι διακελεύονται ἐν τῇ φυλακῇ.

είς ὄτι πλέκει ἀόριστα καὶ σκοτεινὰ ἡ σκέψις μου;

Κάνεις δὲν μὲ ἀπαντᾷ... κάνεις παρά μόνον ἡ δροσιὰ τῆς νύχτας πού φυσᾷ μέσα στὰ πύκα καὶ στὰ κυπαρίσσια...

Ἀλλοῖμονο! Ἐκεῖ πού προσπάθω νὰ συλλάβω ὅ,τι γεννιέται μέσα στὴ σκέψι μου, αἰσθάνομαι τὸ στῆθος μου νὰ πάλει, καὶ ἡ σκέψις σθώνεται καὶ χάνεται θάρρος πῶς ὁ καθὲς καθὲς εἶναι ἕνας ἀμειλίχτος χρωστῆρς, πὺ ἔρχεται καὶ σθώνει καθὲς γλυκεῖα τῆς φαντασίας μου εἴκλινα...

Μὰ γιατί; ὅ,τι λειπὸν γεννιέται μέσα εἰς τὸ κεφάλι, πρέπει νὰ χάνεται ἀπὸ τὸ στῆθος;...

Καὶ ὅμως ἡ ἀκλόνησθη ἰδέα ὅτι τῆς καρδιᾶς μου τὰ συντρίμματα θὰ λάβουν νέα ζωὴ στὸν ἄλλο κόσμος, αὐτὴ μὲ στῆρίζει σ' αὐτὸν τὸν κόσμο ἀκόμα...

Ἀλλὰ κύτταξε!.. τὸ χρῶμα τοῦ ἔδου ἐξάπλωθηκε τώρα ἀπάνω στὸ χρῶμα τῶν ρόδων...

Νά! κύτταξε! αὐτὸς εἶναι ὁ μυστικός μηχανισμός ὅλα τοῦ θανάτου!...

Ἄφου τὸ χρῶμα τῶν ρόδων θὰ χυθῆ καὶ ἐπάνω στὸ χῶμα τοῦ ἔδου!.. Νά, αὐτὸς εἶναι ὁ μυστικός μηχανισμός ὅλης τῆς ζωῆς!..

Ὅλο καὶ χρῶματ'... Κύτταξε!

Τὸ ἕνα μυστήριο ἐγίθη ἐπάνω στὸ ἄλλο καὶ τὸ ἐσκέπασε!...

Ὅλο καὶ μυστήρια!...

Διαλίθη τὸ φῶς, ἀλλὰ καὶ τώρα μέσα ἔστ' ἀστυδὴ κινουμένη μὲ μεγαλειότητα ἀκίβη ὀρμή οἱ λογισμοί μου, καὶ φέγγουν ἐκεῖνοι, γιὰ νὰ δώσουν τόπο σ' αὐτοὺς ἀστρά πὺ βασιλεύουν γιὰ ν' ἀνατείλουν ἄλλα...

Νά, τώρα ἡ σελήνη ἀντίτεικε στὸν οὐρανὸ σέρνει καὶ τώρα τὸν αἰὼνα χορὸ τῆς

Αἰσθάνομαι νὰ σκορπίῃ κ' ἄπειαν γαλήνην στὸ συγχυσμένο μου πνεῦμα...

Γαλήνην, καί; ἀλλὰ τὴν εὐτυχία ποῦς θὰ μὲ τὴν δώσῃ; Γαλήνην ἔχει καὶ ἡ θάλασσα, ἀλλὰ κάτω ἀπ' τὴ γαλήνη τῆς κρύπτεται βυθός μαῦρος καὶ ἀχόρταγος, ἔτοιμος νὰ ροφήσῃ καὶ νὰ πνίξῃ καθὲ ζωὴ, πὺ θὰ πέσῃ στὴν ἀγκαλιὰ του...

Ἡ μιὰ Σικὰ ἄπλωσε τώρα τὰ χεῖρα τῆς ἀγκαλιᾶς τὴν ἄλλη καὶ ἐξακολούθησε:

— Καὶ τώρα, πὺ ἐξέλογισα ἐντελῶς τὴν καρδιά μου γιὰ νὰ σοῦ διαβάσω τὰ μυστικά της...

Καὶ τώρα, πὺ ἀντίξα μπροστὰ στῆς ψυχῆς σου τὰ μάτια ὄλους τοὺς μέλαγγλῆκούς κόσμους πὺ χτυπιώνται μέσα στὸ κεφάλι μου καθὲ στιγμή... Καὶ τώρα, πὺ ἐφώτισα καὶ τῆς πιὸ μικρῆς τῆς ρυτίδας ἐπίτρηδες γιὰ νὰ τῆς διακρίνῃς... Καὶ τώρα, πὺ ξεσκέπασα τὴν ψυχῆ μου ὀλόκληρη... Τώρα δεῖξέ μου καὶ σὺ τὴν ψυχῆ σου, ἀνάλωσέ μου τοὺς στεναγμούς σου καὶ σὺ...

Κύτταξε καὶ σὺ τὰ ἀστρά ἐγὼ αἰσθάνομαι

τῆς ἀχτίνες τους νὰ ἦνε σφιχτὰ δεμένες με τὴν ψυχῆ μου, καὶ ν' ἀποτελοῦν τὸ φωτιστέφανο τῶν αἰσθημάτων μου.— Ἄλλὰ σὺ;

Ἐγὼ αἰσθάνομαι τῆς χρυσῆς τους μαρμαρυγῆς νὰ πλημμυροῦν ἀπὸ φῶς τὸν ὠχρὸν ὀρίζοντα τῆς ψυχῆς μου.— Ἄλλὰ σὺ;

Τώρα ἐμίλησε καὶ σὺ. Ἄκουσε ὅλα ἐσώπασαν γιὰ ν' ἀκουσθῆ καὶ ἡ φωνὴ ἡ δική σου σὰν μυστηριώδες ἰσοζύγιον ἔρωτος, σὰν ἕνα ἡμισυ ἀγάπης πὺ δίφα ἀγάπην ἀπὸ τὸ ἄλλο...

Μίλησε!... μίλησε!... Καὶ ἡ Σικὰ ἐσώπασε, ἐνῶ ἡ ἄλλη ἀκούσθηκα νὰ μιλῆ ἀρκετικά μέσα στῆς νύχτας τὴν σιωπὴ: Καὶ εἶπε:

— Ἄκουσε ἀγαπημένη μου ψυχῆ! Ἐγὼ δὲν θὰ σοῦ εἰπῶ πολλά, ἀλλὰ οἱ λίγοι μου λόγοι θὰ ἦνε ἀρκετοὶ γιὰ νὰ σὲ περιβάλλουν τρυφερά, μὲ ἕνα λευκὸν καὶ φωτισμένον ἀφρό, πὺ ἀφίχνουν τὰ κύματα τῆς ψυχῆς μου.

Σὲ ἄκουσα νὰ μιλῆς μὲ τὴν ἀπαλότητα ἐλκνὴν πὺ στείλλει καθὲ δίκνεια παρθενική, καὶ δὲν ἠμποροῦσα νὰ σοῦ ἀπαντήσω... Ἡ ψυχῆ μου μεθύσε ἀπὸ τὴν ἀνέκφραστη γλυκύτητα τῆς ἰδικῆς σου... Ἡ σκέψις μου πετούσε καὶ ἐγαῖθε τῆς σκέψῆς σου τὸ ἄπειρον. Καὶ ἐβλέπα σὰν μέσα σὲ ὄνειρο σφιχτὰ ἀγκαλιασμένες τῆς ψυχῆς μου, νὰ ἀποτελοῦν μιὰ ἀπέραντη μαρμαρυγή, πὺ πετούσε παντοῦ κύματα ὀραίων ὄνειρων, καὶ νὰ προκαλῆ ἀνχμυσα ἀπὸ τὰ φυλλώματα φθόνισμα ἀγνωστο καὶ φανταστικά, σὰν πρῶσυχῆ ψυχῶν πὺ τὴν συνδεῖ μυσικὴ ἀγγέλων!

Τί περισσότερο νὰ σοῦ εἰπῶ; ποτε ὁ κόσμος τῆς ἀληθινῆς ἀγάπης ἐξωτερικεῖθη σὲ λόγια;...

Ψάξε τώρα στὴν καρδιὰ μου καὶ πάρε μόνη σου ὅ,τι πεθεῖς θὰ εὕρησῃς ἐδῶ μέσα καὶ σκότος καὶ φῶς, καὶ ἀγάθεια καὶ ρόδα.

Θὰ εὕρησῃ τὴ λύπη τοῦ θανάτου μὲ τὴν χαρὰ τῆς ζωῆς.

Καὶ θὰ εὕρησῃ καὶ τὴ λύπη τῆς ζωῆς μὲ τὴν χαρὰ τοῦ θανάτου.

Ὅ,τι κα' ἐν πάρῃς δικό σου θὰ εἶναι, καὶ σὺ πρῶτη θὰ τὸ αἰσθάνῃς.

Καὶ εἰς τὰ λόγια αὐτὰ, ἡ δυὸ Σικὰς ἀγκαλιασθήκανε, καὶ τὸ πρῶτο καὶ αἰώνιο φιλημά τους τὸ ἐσκέπασε ἡ νύχτα μὲ τὸ πυκνὸ τῆς μυστηρίου.

Καὶ ὅταν ἐφάνηκαν καὶ πάλι στὰ κορφοβούνια ἡ πρῶτες τριανταφυλλίνες ἀνταύγειες τῆς ἀγῆς, οἳεὶ δὲν ὑπήρχαν πεῖα.

Εἶχ' ἀν διαλυθῆ.

Καὶ τί τὴν ἤθελαν τὴν ἡμέρα; Ὁ ἔρωσ ὁ αἰώνιος πὺ τῆς ἔνωσε εἰς τὸ δέκατομα μιὰς νύχτας ἦτο καὶ ἡ αἰώνια ἡμέρα τους!...

ΕΙΡΗΝΗ Η ΑΘΗΝΑΙΑ

ΣΥΓΧΡΟΝΟΙ ΕΠΤΑΝΗΣΙΟΙ ΙΣΤΟΡΙΚΟΙ

«Καλλιότη παραθεῖα πρὸς ἀληθινὸν βίον ἐσὶν ἢ ἐκ τῆς τῆς πραγματικῆς ἐξέως περιγεγομένη ἰμασία, μόνη γὰρ αὐτῇ χωρὶς βλάβης ἀπὸ παντός μαροῦ καὶ περιπέτειας, κριτὴς ἀληθινὸς ἀποτελεῖ τοῦ βελτιῶνος.»

Πολύβιος

ΑΛΟΝ καὶ ὠφέλιμον θὰ ἦτο ἐάν τὶσσι νέσι πὺ χάνονται γράφοντες ἄθλια στιχοτυγήματα, διὰ τὰ ὅπῃα τὸ μέλλον δὲν τοῖς ἐπιφυλάσσει τὴν παραμικρὴν ὀδὴν, κατεγίνοντο νὰ ἐρευνοῦν, ν' ἀνευρίσκων, καὶ ἐξετάζων ὅλα τὰ παλαιὰ βιβλία καὶ τὰ χειρόγραφα τὰ ὅπῃα θὰ ὑπάρχον εἰς τὰς ἐπαρχίας πῶν παρερρημένα καὶ ἀγνωστα καὶ τὰ ὅπῃα ἀτυχῶς καθ' ἡμέραν χάνονται πρὸς βλάβην τῆς ἐλληνικῆς ἱστορίας. Ἄς σπεύσωμεν νὰ διασώσωμεν πᾶν ὄ,τι δύναται νὰ διαλευκώσῃ σὲ ἀγνωστα μέρη τῆς ἑθνικῆς μας ἱστορίας, πᾶν ὄ,τι ἀφορᾷ τὴν ἐλληνικὴν ζωὴν κατὰ τοὺς περικλήτους κλάδους τῆς ἀσθροπίνης ἐργασίας καὶ δράσεως. Πάντα καλὸν νὰ διασώζωμεν καὶ τὸ ἐλάχιστον μνημείον τῆς ἐκλιπούσης ὑπάρξεως δέοτι δι' αὐτὸ δύναται νὰ διαφωτισθῆ σπουδαία καὶ σημαντικὴ λεπτομέρεια τοῦ δημοσίου καὶ ἰδιωτικοῦ ἡμῶν βίου.

Ἡ ἐπακριβὴς τοῦ παρελθόντος μελέτη καὶ ἡ ἐπιμελὴς καὶ εὐσυνείδητος ἐρευνα πῶν ἀρχαιοφυλακείων ἀποτελεῖ δι' ἕνα ἔθνος ὑπερήφανον καὶ φιλότιμον ὀχι μόνον ἐνδείξην τῆς προγονικῆς εὐκλείας, ἀλλὰ καὶ ὠφέλιμον διδασκαλίαν διὰ τὸ μέλλον, διότι κατὰ τὸν Δημοσθένη καὶ τὸ χεῖριστον ἐν τοῖς παρεληλυθόσι, τούτο πρὸς τὰ μέλλοντα βέλτιστον ὑπάρχει. Ἡ Κέρκυρα ἐγέννησε διαπρεπεῖς ἱστορικούς. Ὁ Ἀνδρέας Μουσταξίδης εἶναι ὁ πρῶτος ὅστις κατέγραψε σοβαρῶς εἰς τὴν ἱστορίαν καὶ διὰ τοῦ «Ἑλληνὸμνήμωνος» ἔδωσε τὰς βάσεις τῶν μεσαιωνικῶν μελετῶν ἐν Ἑλλάδι. Σοβαρὴ καὶ ἐπιληκτικὴ ἱστορικὴ ἦσαν καὶ ὁ Ἰωάννης Ρωμαῖὸς καὶ ὁ Φρειδερίκος Ἀλθόνας. Ὁ θάνατος τῶν τριῶν τοιῶν ἡμῶν ἀπώλεια διὰ τὴν ἐπτανησιακὴν ἱστορίαν. Ἀλλὰ ἡ Κέρκυρα ἔχει καὶ ἄλλους διαπρεπεῖς ἱστορικούς, οἱ ὅπῃα ἐργάζονται ἀνεμδάτως ὅπως ἐπιμύσων ἐπιστημονικῶν γῶς εἰς ἐποχοὺς καὶ γεγονότα. Ὁ Σπυρίδων Λάμπρος πρὶν καταχωρῆ εἰς μελέτας γενικωτέρου ἐπιπέδου ἔγραψε μὲ πολλὴν ἐπιτυχίαν τὰ «Κερκυραϊκά». Πρῶτος ἐρχεται ὁ Μάριος Θεοτόκης,

ὁ εὐγενὴς οὗτος γόνος ἀριστοκρατικοῦ οἴκου. Ὁ Θεοτόκης ἐγράψεν ἀξιολόγους ἱστορικὰς μελέτας, περὶ τῆς δράσεως τοῦ Ἰωάννου Καποδίστρια ἐν Κεφαλληνίᾳ καὶ ἀδασκεύη τῷ ἔργου τοῦ Παύλου Λάμπρου περὶ νομισμάτων καὶ μεταλλίων τῆς Ἐπτανήσου. Ὁ Θεοτόκης δίδωσε καὶ ἐπιμύσωμεν τὸ ἀρχεῖον τῆς Ἰονίου Πολιτείας τοῦ ὅπῃου εἶναι καὶ ἐπιτύμως ἐφορὸς. Τώρα καταγγέλλεται ὡς γράφῃ περὶ τῆς ἐν γενεῖ δράσεως τοῦ Κεραυροῦ ἐν Ἐπτανήσῳ. Ὁ Θεοτόκης σὺν ἀλλήσις τὸ εὐγενὲς ὄνομά του καταγινόμενος εἰς ἔργα ὠφέλιμα διὰ τὴν πατριὴν ἱστορίαν. Ἡ σελήνη τοῦ ὀνόματός του καταυγάζεται καὶ ἀπὸ τὴν ἀγῆν τῆς ἀτομικῆς του ἀξίας.

Ἄλλος ἐπιφανὴς ἱστοριογράφος εἶναι ὁ Λαυρεντίος Βρακίνης, ὁ ὅποιος ἐπέδθη εἰς ἐρίνας ἐν πρ ἀρχαιοφυλακείῳ Κερκυρας πρὸς περιυλογίην πολυπύμων πληροφοριῶν διὰ τὰς βιογραφίας διαπρεπῶν Κερκυραίων. Ἐδημοσίωσεν πληθῆς μελετῶν καὶ ἱστορικῶν μενογραφιῶν μεταξὺ τῶν ὅπῃων κατέχουσι πρωτεύουσαν θέσιν τὰ βιογραφικὰ σχεδάρια τῶν ἐν τοῖς γράμμασιν, ὀραϊαῖς τέχναις καὶ ἄλλοις κλάδοις τοῦ κρημονικῶ βίου διαπρεπῶν Κερκυραίων ἀπὸ τῶν μέσων τῆς ἀπελευθέρσεως ἐκαταστασθερίδος μέχρι τῶν ἔργων τῆς ἐκσώσεως. Ἡ ἐργασία πὺ ἀκαταπαύτητον τρίτον λόγιον εἶναι πολυτιμωτάτη συμβολὴ εἰς τὴν πλουσίαν, πολυμυθὴ καὶ ἀνεκμετάλλων ἱστορίαν τῆς Ἐπτανήσου, ὀμοιᾶζει μὲ τὴν παλιχμικὴν καὶ πολύχρωμην γλωσσίδα μερικῶν προικτῶν μερῶν, τῶσιν εἶναι πλουσία. Ἡ Κέρκυρα ἐγέννησε καὶ τὸν Σπυρίδωνα Δεβιάζην τὸν ὅπῃον ἡ Ζακύνθος ἔχει ὅλα τὰ δικαιώματα νὰ διαμνησθεύσῃ. Ὁ Δεβιάζης ὀμοιᾶζει μὲ φατῶν τὸ ὅπῃον πρὶν ἐκμύση, πρὶν βλαστήσῃ καὶ πρὶν τελεσεφορήσῃ καρπούς μετεφυτεύθη ἀπὸ τῆς πατριῆς γῆς εἰς ἄλλο ἔδαφος. Ἄν ἐγενεθῆ ἐν Κερκυραῖς ὁ Δεβιάζης ἐν Ζακύνθῳ ὅμως εὐργεθῆ, ἐδῶ ἠνεύχθη τὴν ἄλην τῆς ἱστορικῆς πῶν παραμυθῆς. Ὁ Δεβιάζης εἶναι ἕνας ἐκ τῶν ἀλίγων ἐκείνων ἀσθροπίνων πὺ ἔχων προτερήματα χωρὶς ἄδραπώματα. Περὶ τῆς ἱστορικῆς του ἐργασίας ἐγράψαμεν ἄλλοτε. 1)

1) Βλὴτε: Παναγιώτην ἔτος γ', σελ. 124.

ΖΑΚΥΝΘΟΣ

Όδος Φιλικών.
Τό Νεκροταφείον τῶν Ἀγγλων.

Όδος Ὑφαντουργείων.

Ἡ Ζάκυνθος ἐγέννησεν ὀχι ὀλιγώτερον τῆς Κερκύρας ἐνδόξους ἱστορικούς. Ὁ Παναγιώτης Χιώτης μὲ τὴν ἐπτάτομον ἱστορίαν τῆς Ἑπτανήσου, ὁ Ἐρμᾶνος Λούντζης μὲ τὰ συγγράμματα του περὶ τῆς πολιτικῆς καταστάσεως ἐν Ἑπτανήσῳ ἐπὶ τῶν Ἑνετῶν (*Storia delle isole Jonie sotto il reggimento dei repubblicani καὶ Della Republica settinsulare*). ὁ Νικόλαος Κατραμῆς μὲ τὰ φιλολογικὰ ἀνάλεκτα τῆς νήσου Ζακύνθου καὶ ἄλλας ἱστορίας του μελέτας, ἀποδνήσκοντες ἄφησαν εἰς τοὺς μεταγενεστέρους τὰ ἱστορικά των ἔργα, ἐντιμὸν μωσαλεῖον τοῦ ὀνόματός των. Ὁ θάνατος ὅμως τούτων δὲν ἀφήρσεν ἀπὸ τὴν Ζάκυνθον τοὺς τιμίους σκαπανεῖς τῆς ἱστορίας. Ὁ Λεωνίδας Ζῶης ἀδιακόπως ἐργάζεται καὶ τακτοποιεῖ τὸ πολυτιμὸν ἀρχαιοφυλακεῖον Ζακύνθου. Ὁ Ζῶης εἶναι δημιουργὸς τῆς ἐπιμόνου ἐργασίας του. Μολονότι ἐγεννήθη πτωχὸς καὶ ἀπὸ ταπεινῆν οἰκογένειαν κατώρθωσε διὰ τῆς ἐντιμῆν ὁδοῦ τῆς φιλολογικῆς ἐργασίας νὰ ἀνέλθῃ εἰς τὴν ἀριστοκρατίαν τοῦ πνεύματος. Ἐγραψε πολλὰς

μελέτας καὶ μονογραφίας περὶ τῆς νήσου Ζακύνθου. Ἀξιωμακρινέστα ἐκ τῶν πολλῶν ἔργων τὰ εἶναι αἱ ἐν Ζακύνθῳ μιναι, ἡ στατιστικὴ τῆς νήσου Ζακύνθου καὶ περὶ τῶν ἐν Ζακύνθῳ σεισμῶν. Τὸ σπουδαιότερον ὅμως ἔργον του εἶναι τὸ Ζακυνθινὸν λεξιλόγιον τὸ ὅποιον δημοσιεύει τμηματικῶς εἰς τὸ περιοδικὸν του καὶ Μούσαι». Ἐπίσης καὶ ὁ Ἀντώνιος Μπισκίνης εἶναι φιλεργος συλλέκτης τῶν ἱστορικῶν παραδόσεων τῆς νήσου Ζακύνθου. Ὁ Μπισκίνης εἶναι ἕνας μεταφρονεστάτος δημοδιδάσκαλος χωρίου, ἡ σοβαρὰ ἐργασία του ὅμως θὰ εἴναι ὀφέλιμος εἰς τὴν ἱστορίαν. Ἐξιδιώκει χάρτην τῆς Ζακύνθου ἐγραφεν ἀκριβῆ πίννακα τῶν ἀποστάσεων τῆς νήσου τὸν ὅποιον ἐδημοσίευσεν ὁ αὐστριακὸς ἀρχιδουξ Λουδοβίκος Σαλβατόρ εἰς τὸ ἄρτι ἐκδοθὲν περὶ Ζακύνθου πολυτελέστατον βιβλίον του.

Καὶ εἰς τὴν Κεφαλληνίαν δὲν ἔλειψαν οἱ φιλόπονοι ἱστορικοὶ οἱ διαφωτίζοντες διὰ τῶν ἔργων των τὴν ἐμίχλην τῶν περασμένων χρόνων. Μετὰ τὸν Μαρίνον Πινατόρον καὶ τὸν Ἰωάννην Λοβέρδον ἐκ τῶν ὀπίσθιν ὁ πρῶτος διακρίνει-

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

ται διὰ τὸν πλοῦτον τῶν εἰδήσεων καὶ ὁ ἄλλος διὰ τὴν ὀρθοφροσύνην μὲθ' ἧς κρίνει τὰ πράγματα, ἀνεφάνησαν ὁ Γεράσιμος Μαυρογιάννης καὶ ὁ Ἥλιος Τσιτσέλης. Ὁ Μαυρογιάννης ἐσπούδασε φιλολογίαν καὶ ζωγραφικὴν. Ὑπερέτησε τὴν πατρίδα ὡς βουλευτὴς καὶ ὡς πρόξενος. Ἐγραφεν ὀραίους στίχους καὶ μετέφρασε ποιήματα τοῦ Θεοκρίτου. Ἐκ τῶν ποιημάτων εἶναι γνωστὸν, καὶ ἐδημοσιεύθη μάλιστα εἰς ἀνεγνωσματάρια τῶν δημοτικῶν σχολείων, ὁ Ναυτὴς τοῦ Ἴονίου, ὀραῖον στιχοῦργημα ἀρχόμενον:

Στὴ μύση τοῦ πελάγου μὲς τὴ κάματα,
ἀνάμεσα Σχινόρι καὶ Κεφαλλονιά,
καρῶφι πλουμισμένον ἐταξίδευε...

Ἐγραψε περὶ βυζαντινῆς τέχνης καὶ βυζαντινῶν καλλιτεχνῶν καὶ ἄλλας καλλιτεχνικὰς πραγματείας. Τὸ σπουδαιότερον ὅμως τῶν ἔργων του εἶναι ἡ ἱστορία τῶν Ἴονίων νήσων, ἀρχομένη ἀπὸ τοῦ ἔτους 1799 καὶ λήγουσα τῷ 1815. Ἡ ἱστορία αὕτη εἶναι ἔργον πολυτιμόν. Ὁ Μαυρογιάννης εἶναι ἕνας ἀπὸ τοὺς ἐντιμους ἐκαίνους ἱστορικούς τοῦ ὑπεράνω πάντος ἄλλου θέτου τὴν ἀλήθειαν. Τριούτη εἶναι ἡ ἀληθινή ἀποστολὴ τοῦ ἱστορικοῦ. Νὰ ἀνερευνᾷ παντοῦ, νὰ φέρῃ εἰς φῶς τὴν ἀλήθειαν ὅπου καὶ ἀντὶ τὴν εὐρῆ, τὰ συμπεράσματά του νὰ εἶναι πάντοτε βᾶσιμα καὶ ὀρθὰ καὶ αἰ κρίσεις του ἀμερόληπτοι.

Ὁ Ἥλιος Τσιτσέλης κατὰ καιροὺς ἐδημοσίευσε, εἰς διάφορα περιοδικὰ καὶ φυλλάδια,

Η. Μαυρογιάννου

Παρισινή

πλείστας λαογραφικές μελέτας και ιστορικές πραγματείας. Έγραψε και στίχους. Διηγήθηκε τα ήθη, έθιμα και τοπωνυμίας. Συνέλεξε πλείστην λαογραφικήν ύλην και ούτω εκ των μελετών, έρευνών και έρανισμάτων εξεπόνησε τρίτομον έργον δι' ού καταδεικνύει την πολιτικήν, κοινωνικήν και διανοητικήν κατάστασιν και την έν γενεί δρασιν των Κεφαλλήνων. Το έργον τούτου εξέδθη μόνον ο πρώτος τόμος περιλαμβάνων βιογραφίας Κεφαλλήνων, ιστορίας οικογενειών της Κεφαλληνίας και δημοσιεύματα Κεφαλληνικά. Είς το έργον του Τσιτσέλη διακρίνεται ή άκριβής των γεγονότων γνώσις, ήτις προδίδει το κύρος της ιστορικής αληθείας.

Και ή Λευκάς έχει τους ιστορικούς της. Τα έργα τα όποια άφησεν άποθήσκων ο Δημήτριος Πετριτσόπουλος, Ιταλιστί γεγραμμένα, δέν είναι βεβαίως μεγάλης αξίας. Ουδέ άκριβεια τα διακρίνει, ούτε πλούτος είδήσεων. Είναι έργα μέτρια όπως δήποτε και άτελη. Ο Σπυρίδων Βλαντής όμως όστις καταγίνεται εις μελέτας περί της Λευκάδος είναι εύσυνείδητος ιστορικός. Έγραψεν αξιόλογον ιστορικήν πραγματείαν αή Λευκάς υπό τους Φράγκους, τους Τούρκους και τους Ένετους» (1204 - 1797). Το έργον τούτο διακρίνεται διχ την άκριβειαν, είναι μία εύσυνείδητος και έπιμελής περιουλλογή ιστορικών γεγονότων. Διά μιας συστηματικής συναρμογής ο Βλαντής κατορθώνει την παράστασιν της πραγματικής καταστάσεως της Λευκάδος κατά διαφόρους εποχάς.

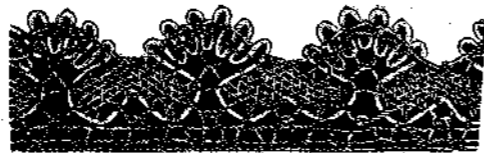
Δυσχερές και πολύμυκθον είναι το έργον των ειδικών έρευνητών και συλλογών της ιστορικής ύλης.

Ο Κερκυραϊός Άνδρέας Μουστοξύδης και οι Ζακύνθιοι Έρμάνος Λούντζης και Παναγιώτης Χιώτης έρριψαν τας βάσεις της έπτανησιακής ιστορίας. Έπί τα ίχνη τούτων βαδίζουν φιλοτί- έκείνοι περί των όποιων άνωτέρω ώμιλήσαμεν. Ζούν ταπεινοί, εργάζονται με μετριεφροσύνην και δέν φιλοδοξούν άλλο τι ειμή μόνον να διαλευκάνουν την ιστορίαν της πατρίδος των. Έγώ πάντοτε εκτιμώ και σέβομαι την σοβαράν εργασίαν, την άθρόύως γινόμενην, την έντιμον εργασίαν εκείνων οι όποιοι χωρίς πάταγον και φωνασκίας βαδίζουν προς ένα σκοπόν, προς έν τέμμα, με ύψηλά το μέτωπον, με άσπιλον την ψυχήν, με λευκάς τας χείρας. Το άκηλίδωτον όνμα των ανθρώπων τούτων προσεπάθησα να φέρω εις φώς, να το άποσύρω από την μετριόφρονα σιγήν και να παρυσιάσω εις το κινόν την πολύτιμον εργασίαν των.

Δέν είναι μόνον ωφέλιμον να καταγίνεται κανείς εις την ιστορίαν, αλλά, καθώς είπεν ο Όβιδιος:

Et pius est patriae facta referre labor.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΓΟΥΡΟΣ

* ΑΘΗΝΑΪΚΗ ΖΩΗ *

Η ΟΠΕΡΕΤΤΑ

ΒΡΟΧΗ και μάλιστα ή άθηναική βροχή έχει μίαν μουσικήν έννοιαν, ή όποία άν δέν πλησιάζει το άπρόσιτον κάλλος των βαγνερείων συνθέσεων, δέν ύστερεί όμως ούτε εις την γλυκύτητα ούτε εις το άίσθημα.

Όταν πίπτει άργά άργά και αι χονδράι σταγόνες της χοροπηδούν επάνω εις τους θαμβούς φεγγίτας ή άτμοσφαίρα πλημμυρεί από μουσικούς τόνους.

Το ψυχάλισμα είναι ή εισαγωγή, ή ναυοριστική και υπερχειλιζουσα από λυρικών πάθος εισαγωγή. Και έπειτα αρχίζει ή γλυκυτάτη και παθητική καντιονέττα επάνω εις τα θολά τζάμια των παραθυριών, τους μεγάλους φεγγίτας, τους ύελωτους θόλους, τους τρούλους των νών και τα μαρμάρια άνδρα.

Μέσα εις μίαν μαρμαρένιαν αύλην με κήπον εις το βάθος ή βροχή ήμπορεί να συνθέση ελόκληρη όπερέττα, όταν πέφτ η άργά, άργά σαν από βουρκομένα μάτια. Έπάνω εις τα φύλλα τα χονδρά των φύκων και της λατάνις κτυπά της χαμηλές, της σβυσμένες νότες. Είς τα κρυστάλλινα γυαλιά της σέρας εύρίσκει το επάνω do διά τας declarations της πρίμας. Είς καμμίαν μεγάλην ξεκολλημένην πλάκα παίζει σιγά, σιγά μίαν νόταν του βιολοντσέλου. Είς το μουσμά που σκεπάζει τον περιστερώνα κτυπά βραδέως το τύμπανον. Με το φλύαρον ρυάκι που σχηματίζει ανάμεσα εις της άζάλιες και τας πρασιές αρχίζει το κελάρυσμα του πλαγιαύλου. Με τους γυμνωμένους κλάδους τραβή της δυνατές δεξαριές εις τα βρογμένα πτερά του άνέμου. Από δε τον μεγάλον ύδατόσωληνα που κρημνίζεται το νερό της στέγης άφίνει να ξεφεύγουν ή βαρείες νότες της γκραν κάσας.

Και έτσι ή βροχή συνθέτει την όπερέτταν της μέσα εις το φωταγωγημένον από φειδωτάς άστράπας θέατρον, το δονούμενον από το βαρύ χειροκρότημα της βροντής και την άγριαν έπευφημίαν του κερανού.

Και υπάρχουν ξεχωριστές στιγμές που εύρίσκει κανείς υπερέτερον την καταρούσαν μουσικήν της φθινοπωρινής βροχούλας, από τα λαθυρινώδους έννοιαι μουσικά άριστουργήματα ενός Μπετχόδεν.

Είς ένα γλωμό ήλιοβασιλευμα δαχρυσμένου άθηναικού φθινοπώρου, μία σταγών μουσουργημένης βροχής, εις βέων τόνος από την ύγρην συμφωνίαν, είναι πολλάκις γλυκύτερος από μίαν νόταν του Παρσιφάλ ή του Ταρχούζερ.

Η μουσική της βροχής δέν άνήκει εις καμμίαν σχολήν δέν είναι ούτε της θνησκούτης παλαιάς ιταλικής μελωδίας, ούτε της νεωτέρας συμβολικής, της γριφώδους και βαθείας και πολυταράχου γερμανικής. Έχει ίδιον ρυθμόν, ίδιον χρώμα, ίδιον ύφος, ιδιότη-

της άν θέλετε μουσικήν κλίμακα. Διά να την έννοήση τις δέν πρέπει να έχη συμπληρώση τας μουσικάς του σπουδές εις τας σχολάς της Δρέσδης ή του Μονάχου. Χρειάζεται ελίγη μόνον συννεφία εις το μέτωπον. Και τότε από τα βρογόμενα φύλλα και από τους δρομένους ύελοπίνακας ακούει την θαυμασιώτεραν συμφωνίαν.

Οι αγαπώντες ίδίως πολύ και βαθεία ακούουν και την τελευταίαν νόταν. Και αυτοί μόνον ήμπορούν να διαβάσουν εκ πρώτης όφως πρίμα βίστα, εις τα εκτυλισσόμενα εις τον ούρανόν μεγάλα και ύπομέλινα μουσικά τεύχη, εις τα σύννεφα από τα όποια διδάσκονται την μουσικήν τα φύλλα και τα τζάμια των παραθυριών.

Η βροχούλα που ραντίζει το άπαλον άνθόστρωμα, που σταλάζει ώσαν όλοστρόγγυλο δάκρυ, που φτιάνει της δρόσου τους αργυρούς κόμβους και στολίζει μ'

αυτούς τα άλαβάστρινα κρίνα, έχει την μουσικήν με την όποιαν τραγουδεί τα ώχρα φαντάσματα των πεθαμένων πόθων και το ρόδιον άστρον των πρώτων ελπίδων, το άστρον που με τρεμύλα σκορπίζει το έντροπαλον φώς του εις τας ανατολάς της ζωής.

Η βροχούλα έχει μίαν μουσικήν και διά τον άνευ ελπίδων και διά τον ζώντα εις άνθοπλήμμυραν αίωvιν, την μουσικήν του κλαίοντος ούρανού που βρέχει με δάκρυα το χιονόστρωμα των λυπημένων κρίνων, την μουσικήν του νερού που παρασύρει το δάκρυ των θλιμμένων ρόδων.

Και ή μουσική της βροχούλας είναι τραγουδάκι όταν κτυπά εις τα τζάμια του παραθυριού και είναι γλυκός ύπομελισμός όταν σταλάζει άργά-άργά, και είναι πένθιμον εμβατήριον εις την νεκρικήν πομπήν των φθινοπωρινών ημερών.

ΤΙΜ. ΜΩΡΑΪΤΙΝΗΣ

Ο CHOPIN ΩΣ ΑΝΘΡΩΠΟΣ

(Άναμνήσεις — Έπιστολαι)

ΕΝ εύρίσκουν την γαλήνην ούτε και εις τον τάφον, οι μεγάλοι άνδρες όστινες ύπέφερον διαρκώς έν τη ζωή.

Οι ταπεινοί μεταγενέστεροι παροτρυνόμενοι υπό άκατασχέτου περιεργείας, ή όποία τα πάντα έρευνά και εξετάζει, ρίπτονται επί των λειψάνων ατης εύκλειας, ζητούν αυτήν εις τα πλείον άπόκομα μέρη της ύπάρξεώς της, εξετάζουν έπισταμένως τα αίσθηματά της, θέτουν εις άμφιβολίαν την αγάπην αυτης και όλα ταύτα — λέγουσιν ούτοι, δέν γνωρίζομεν εάν δικαίως ή άδικως — διά ν' ανακλύψουν την πηγήν των έξόχων αυτών σκέψεων και των μεγάλων εμπνεύσεων των μεγαλοφυών. Το φλύαρον τούτο πεπρωμένον, δέν έπρεπε και δέν ήδύνατο ν' αποφύγη ο άβρός, ο λεπτός, ο βαθύς εκίνος ποιητής του κλειδοκυμβάλου, ο όνομαζόμενος Chopin.

Περί αυτου μέχρι τούδε πολλά έγράφησαν και πολλά συνεζήτηθησαν, αλλά βιογραφία πλήρης του καλλιτέχνου και του ανθρώπου ίκανοποιούσα τους πάντας, ουδείς μέχρι τούδε είχε δημοσιεύσει.

Ο Φερδινάνδος Hosiach, νεαρός Πολωνός συγγραφεύς, δημοσιεύει σήμεραν περισπούδαστον βιβλίον μεγάλου ένδιαφέροντος επί του Chopin και των έργων του, το όποιον πληροί τα κενά και δίδει τας ελιγώτερον γνωστάς πληροφορίας περί της παιδικής του ηλικίας, της εφηβικής, περί της ζωής του, της τέχνης και των ερώτων του μεγάλου διδασκάλου.

Ο Chopin χαρακτηρός περιπαθούς ήτο έπιρρεπής εις τον έρωτα και την ζηλοτυπίαν. Άνευ των δύο ισχυρών αυτών παθών, τα όποια εκυριάρχουν επί της καρδιάς του, ίσως ο κόσμος σήμεραν δέν ήθελε κατέχει τας πηγάς εκείνας της μελωδίας, της εμπνεύσεως και των θλίψεων οι όποιαί έξωτερικεύθησαν εις τας Nocturnes του και εις τα Preludes.

Ότος ήγάπησε παρφόρως την Costanza Gladkon-

ska, ήτις ως αιδός έψαλλεν εις την Βαρσοβίαν ο βιογράφος του βεβαίως δτι εις το πείσμα των λοιπών ερώτων του, ή εικών της ώραιας Costanza δέν ώχρίασε ποτέ, ποτε έν τη καρδιά του.

Είς τας προς τον έπιστήθιον φίλον του Woyciechowski έπιστολάς του, ούτος μετ' ειλκρινείας και άφελείας εκφράζεται και εξομολογεί τας θλίψεις, τας εύτυχίας, τας όποιας το έρωτικόν αυτό πάθος τον έκχμανε να αισθανθή.

Έγκατέλειψεν εξ ανάγκης την Βαρσοβίαν με το προαίσθημα — το όποιον ύπήρξε προφητεία — δτι δέν θα επέστρεφε πλέον, ή θλίψις δέ του άποχωρισμού και ή ζηλοτυπία, ή όποία έν τη καρδιά του έγεννήθη έδιδον εις αυτόν στιγμάς άπογνώσεως, άμφιβολίας και πικριών ανεκφράστων.

Είς μίαν εκ των πρώτων έπιστολών του ο μουσουργός έγκαταλείπεται εις τας όνειροπολήσεις του έρωτος αυτου και λέγει :

«Την βλέπω ακόμη την ώραιαν ξανθήν, λατρευτήν κόρην με τους γαλανούς οφθαλμούς, με την θωπευτικήν φωνήν και ένθουμούμαι πάντοτε τας τερπνάς ώρας τας όποιας διήλθομεν μαζί εις την εκκλησίαν του Αγίου Βερναρδίνου, και έντός των παρασκηνίων του θεάτρου.

Έπαναβλέπων την ειλόνα της διαρκώς φέρω εις τον δάκτυλον το δακτύλιόν της και το θωπεύω.

Κρούω καλλίτερον το κλειδοκυμβάλον όταν έχω ένώπιόν μου το όραμά της, διότι μοι φαίνεται δτι αυτή με ακούει, και α υ τ η μ ο ν η δύναται να έξηγήση εκείνο το όποιον αισθάνομαι.

Πραγερόμενος υπό του εμπαθοüs χαρακτήρος του έβασάνιζε συχνά την έρωμένην του εκδηλώνων εις εις αυτήν τας ύποψίας του και την δυσπιστίαν του, άλλ' όμως δέν έβράδυνε να εκφράζη την μεταμέλειάν του διά των θερμότερων λόγων. Κατά τας στιγμάς εκείνας της θλίψεως έγγραψε την περίφημον μελωδίαν εις Si minore επί της θαυμασίας ποιήσεως του μεγάλου του συμπατριώτου Michiench «Φύγε από εμπρός μου».

Έξ άλλου ο Chopin διά την φήμην της μεγαλοφυίας του, διά την ώχρότητα του προσώπου του, διά την κομψότητα της περιβολής του, διά την εύγενή συμπεριφοράν του, δέν έβράδυνε να εύρη θαυμαστρίας,

τάς όποιάς εγοήτευσεν και υπό τών όποιών εγοητεύετο. Είνε γνωστόν — μεταξύ τών άλλων — ή ζωηρά συμπάθεια τήν όποιαν ούτος έτρεφε διά τήν διάσημον αοιδόν *Enrichetta Souniag*.

«Τί κάρια, έγραφεν εις ένα φίλον του, που δεν ήκουσες τήν *Souniag*. Έψαλλε πεντάκις εις τό εθνικόν θέατρον* είν φθάσης εγκαίρως, ίσως τήν άκούσης. Η *Souniag* δεν είνε ώραία, αλλά συμπαθής και επί πλέον... έλκυστική. Μοι αρέσει και ή φωνή της, άν και δεν είνε μεγάλης έντάσεως, με καταγοητεύει. Κανονίζει τελείως τήν φωνήν της εις τό *diminuendo* είναι πράγματι τό *non plus ultra*.

Έξετέλεσε τήν *cavatina* του *Barbiere* και της *Gazza ladra*. Το άσμα της όμοιάζει με κέντημα* κάμνει άληθώς μεγίστην έντύπωσιν, άλλ' ουχι όσον ό *Raganini*. Ο πρίγκιψ *Radgini* μοι έλεγε προχθές ότι ως *Ανοδεμόνα* προκαλεί τά δάκρυα, και ότι ουδεμία δύναται να τήν υποκριθή τοσοούτον τελείως. Είναι προσφιλής, συμπαθής, ευχάριστος, αγαθή!»

Η καλλιτεχνική ψυχή του *Chorin* άφηράσθη υπό άκρατήτου ένθουσιασμού, ή μεγάλη δε συμπάθεια και ή θαυμασμός, τόν όποιον ήσθάνθη διά τήν καλλιτέχνιδα ταύτην, ήθελε μεταβληθή εις άληθή έρωτα, άν ή *Cosianza* και τοι μακράν εύρισκομένη, δεν έζηκολούθει να έξασκή επ' αυτού γοητείαν :

Αισθάνομαι συμπάθειαν διά τήν *Souniag*, έγραφε έγραφε προς τόν φίλον του, εύρισκόμεθα συχνάκις μαζί, αυτή ψάλλει, έγώ τήν συνοδεύω επί του κλειδοκυμβάλου (ό *Chorin* υπήρξεν επίσης μεγάλος και εις τήν συνοδείαν του άσματος) και τήν άπόλαυσιν τήν όποιαν δοκιμάζω, τήν όφείλω εις τόν πρήγκιπα *Radgini*, ό όποιός μ' έπαρουσίασεν εις αυτήν.»

Ο *Chorin* έγεινε προσφιλής φίλος της, τό έμολογεί αυτός ό ίδιος εις μίαν εκ τών επιστολών του : «Είδον σήμερα τήν *Souniag* άτημέλητον. Σοι λέγω ότι χιλιάκις εύρον αυτήν χαριεστεράν και θελκτικώτεραν με τήν έλαφράν εκείνην περιβολήν. Δυστυχής ! πόσον τήν εκούραζον αι επισκέψεις τών αξιωματούχων, τών λοχαγών, και λοιπών τήν λυπούμι και μου έρχεται σχεδόν ή έπιθυμία να διακόψω τάς ιδιόκ μου επισκέψεις... άλλ' εκείνη εύγενώς με προκαλεί

προς βλάβην τών άλλων, τούς όποιούς αποπέμπει μη θέλουσα πλέον να τούς δεχθή.»

Εις τό πείσμα όμως όλων αυτών, ό έρωσ του προς τήν *Cosianza* επανήρχετο πάντοτε εν τή καρδιά του ως εν *motivo* επαναλαμβανόμενον εις εν *Prelude* :

«Χθές είδον — έγραφεν εκ Βιέννης τήν 26 Σεπτεμβρίου 1830 — μίαν γυναίκα, ή όποία όμοιάζε πολύ με τό «Ιθάνικόν μου». Η σκέψις αυτή με κατέστησε τόσον εύτυχή, ώστε έλησιμόνησα πάντα και πάντας... Ησχισα άμέσως να γράψω... Όταν σκέπτομαι, μοι έρχεται τοιαύτη σκοτεινή μελαγχολία, ώστε οικτείρω τόν εαυτόν μου, γάνω σχεδόν τήν συνειδησίν μου, δεν βλέπω πλέον τίποτε... νομίζω ότι οι έπιοι καθ' όδον δύνανται να με καταπατήσουν. Είνε αυτή, ή όποία με φέρει εις αυτό τό σημείον... Η καρδιά μου όμιλεί μίαν ουρανίαν γλώσσαν όταν σκέπτομαι *Αδτήν*. Εάν εύρίσκεσο πλησίον μου, θα σοι έλεγον πών ό,τι όνειροπολώ, πών ό,τι συνεχώς με καταδιώκει, πών ό,τι με καθιστά τόν εύτυχέστερον και τόν δυστυχέστερον τών ανθρώπων.»

Αι γνώμαι περί του έρωτος του *Chorin* διά τήν ώραίαν *Cosianza*, ήσαν ποικίλαι και ουχι όμόφωνοι. Έπιστεύετο υπό μερικών ότι ούτος εύρίσκετο τότε εις μίαν φάσιν έρωτικήν και αγαπών, ήρατο αυτής.

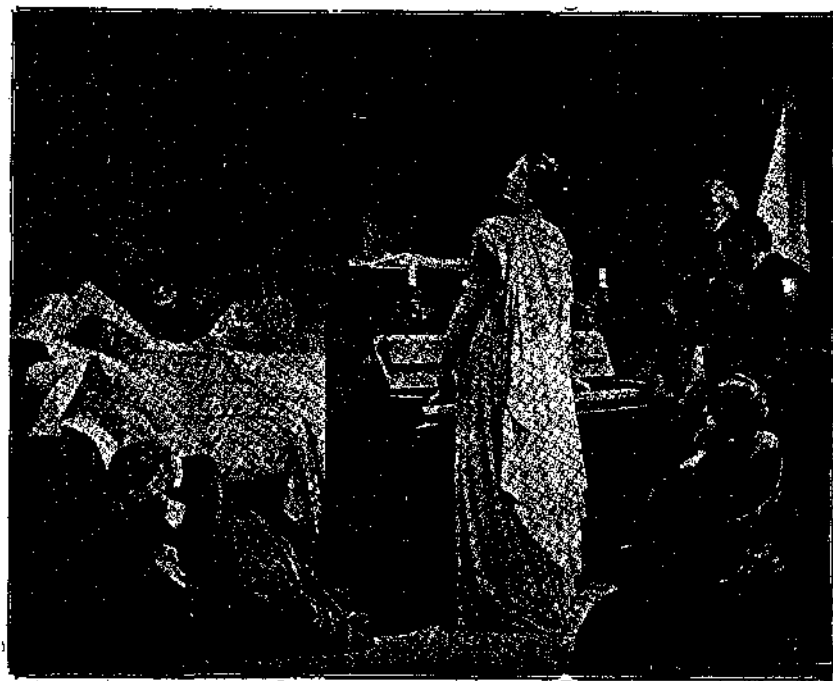
Ο διάσημος όμως *Zelenski* υποστηρίζει ότι ό μοναδικός και άληθής έρωσ του *Chorin* ήτο ή *Cosianza*, αυτή δε ήτο εκείνη ή όποία επέφερε τήν μεταμόρφωσιν αυτού υπό *Chorin virtuoso* εις *Chorin* καλλιτέγνην δημιουργόν!

Η *Cosianza* ήτο εκείνη, ή όποία τόν εκράτει εις Βαρσοβίαν και ή όποία επεβράδυνε τήν άνευ επιστροφής αναχώρησίν του. Τοούτο βεβαίοι εις μίαν εκ τών επιστολών του προς τόν φίλον του *Woyciechowski*.

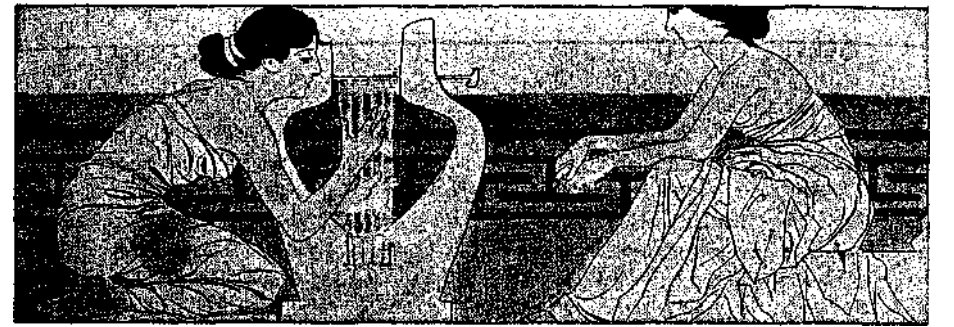
«Θαυμάζεις ίσως πως εύρίσκομαι άκρότη έδώ! Αλλά μάθε ότι εν πράγμα με κρατεί, τό όποιον δεν έχω τήν δύναμιν να έχκαταλείψω!»

Αι πολωνικά έφημερίδες κατά τούς μήνας Ιανουάριον και Μάρτιον 1830 εγαίρειζον όμοφώνως ένα «νέον *Mazart*», εν άλλο «θεϊόν παιδίον».

(Έπεται τό τέλος)

Αι τελευταία στιγμαί του *Chorin*

ΙΘΑΚΗ ΚΑΙ ΔΑΙΡΠΦΕΛΔ¹⁾

Αφού λοιπόν ούτω διά τής γεωλογίας αποδεικνύεται ότι η Λευκάς κατά τούς όμηρικούς χρόνους ήτο νήσος, πρέπει κατ' ανάγκην να συμπεριληφθῆ και αυτή εις τόν αριθμόν τών νήσων τών άποτελουσών τό βασιλείον του Όδυσσεως και έχμεν τότε τάς τέσσαρας νήσους, δε ένταύθα αναφέρει ό Όμηρος. Έπ' αυτών τών τεσσάρων νήσων υπολείπεται ήδη να γείνη ή διανομή τών όνομάτων, τά όποία αποδίδονται εις ταύτας υπό του Όμήρου. Αλλά ένταύθα ακριβώς τό έπος παρέχει πολλάς και όητάς μαρτυρίας περί τής θέσεως τών νήσων προς τε άλλήλας και προς τήν Στερεάν. Τήν πρώτην θέσιν μεταξύ τών χωρίων του έπους τών περιεχόντων τοιαύτας ειδήσεις περί τής θέσεως τής Ιθάκης εν σχέσει προς τάς λοιπάς νήσους και τήν άπέναντι Στερεάν και δυναμένων να χρησιμεύσωσιν ήμιν ως όδηγός επί του προκειμένου, κατέχει βεβαίως τό πολυθρύλιτον χωρίον, εν ώ ό Όδυσσεύς περιγράφει προς τόν βασιλέα τών Φαιάκων Αλκίνοον τήν πατρίδα αυτού και εις τοούτο, ως εικός, αποδίδει και ό κ. Dörpfeld τήν σπουδαιότεραν σημασίαν. Το χωρίον τοούτο, τό όποιον ένεκα του δυσερμνεύτου αυτού έδωκεν άφορμήν εις μακράς συζητήσεις και υποθέσεις από τών αρχαίων χρόνων μέχρι σήμερα, έχει ως εξής.

*Ναιτάω δ' Ιθάκην εύθείσιον εν δ' όρος αυτήν
Νήριον εύσιφύλλον, άριπρεές* άμφι δε νήσοι
Πολλάι ναιτιάουσι μάλα σχεδόν άλλήληροι.
Δουλίχιόν τε Σάμη τε και έλήεσσα Ζάκυνθος*
αυτή δε χθαμαλή πανπεράτη εν άλλι κείται
προς ζόφον, αι δε τ' άνευθε προς ήώ τ' ήλιόν τε.
(Όδυσσ. ι, 21-26).*

Οι δύο τελευταίοι στίχοι του χωρίου ου μικράν δυσκολίαν παρέσχον τοις έρμηνευταίς, ών άλλοι άλλως τούτους ήρμηνεύσαν. Ο κ. Dörpfeld φρονεί ότι διά τής έρμηνείας, ήν αυτός εις τούς στίχους τούτους δίδει, αποδεικνύεται έναργέστατα, ότι τό χωρίον τοούτο προσαρμόζεται τελείως προς τήν Λευκάδα διότι δι' αυτού ή Ιθάκη παρίσταται ως τελευταία πασών (πανπερατάτη) προς δυσμάς (προς ζόφον), ενώ αι

άλλαι εν τώ χωρίω μνημονευόμεναι νήσοι κείνται μακράν ανατολικώς τής Ιθάκης (άνευθε προς ήώ τ' ήλιόν τε). Το προς ζόφον έρμηνεύει απλώς προς δυσμάς και ουχι προς άρκτον. ως έρμηνεύει ό Στράβων ή προς τ' ά βορειοδυτικά ως άλλοι εξηγούσι, παραπέμπει δε και εις άλλα τών Όμηρικών έπων χωρία. εν οίς γίνεται τής φράσεως ταύτης χρησις μετ' αναλόγου σημασίας. Οτι η Ιθάκη δεν είναι ή δυτικώτερα τών νήσων είναι προφανές: άλλ' ουδέ η Λευκάς έχει τοιαύτην θέσιν δυτικώτερα όντως πασών τών νήσων είναι η Κεφαλληνία. Αλλά ένταύθα προς ακριβή καθορισμόν τής γεωγραφικής θέσεως τών νήσων κατά τούς όμηρικούς χρόνους δεν πρέπει, λέγει ό κ. Dörpfeld, να λάβωμεν υπ' όψει τήν θέσιν τών νήσων και χωρών ως αύται έχουσι σήμεραν επί τών χαρτών, τούς όποιούς μετά χειρας έχομεν και οΐτινες είναι μετά μαθηματικής ακριβείας έσχεδιασμένοι, άλλ' ως έφαντάζοντο τήν θέσιν αυτών κατά τήν αρχαιότητα. Ως όρθότατα ό Γερμανός καθηγητής Ιωσήφ Partsch παρητήρησε και απέδειξεν εν τή περι Κεφαλληνίας και Ιθάκης Γεωγραφική αυτού μονογραφία (σελ. 56) επεκράτει καθ' όλας τάς εποχάς παρά τοις κατοίκοις και τοις επισκέπταις τών Ιονίων νήσων ή τάσις τήν νοτίαν και νοτιανατολικήν διεύθυνσιν τών νήσων και τής ήπειρωτικής και Ακαρνανικής άκτής ως καθαρώς ανατολικήν να θεωρώσι διά πολλών παραδειγμάτων εκ συγγραφέων αρχαίων, μεσαιωνικών και νεωτέρων και επισήμων έγγραφων αποδεικνύει σαφέστατα ό Partsch ότι πάντοτε ή διεύθυνσις τής άκτής από τής ερκύρας μέχρι του Κορινθιακού κόλπου έθεωρείτο ως διατρέχουσα από δυσμών προς ανατολάς. Εάν παρατηρήσωμεν τούς αρχαίους χάρτας, ως τόν του Πτολεμαίου, βλέπομεν επ' αυτών τήν σφαιεράν τοποθέτησιν τών νήσων και τής άπέναντι κειμένης άκτής: επί τών χαρτών τούτων η διεύθυνσις τής άκτής τής Στερεάς είναι απ' ανατολών προς δυσμάς: δυτικώτατη κατά ταύτα είναι η νήσος εκείνη, ήτις προς τό υψηλότερον σημείον παρά τήν άκτήν ταύτην κείται.

Αποδεικνυομένου ούτω ότι η Λευκάς είναι η δυτικώτατη τών νήσων, έπεται ως αναγκαίον

¹⁾ Συνέχεια

συμπέρασμα συμφώνως πρὸς τὸ χωρίον τῆς Ὀδυσσεΐας ὅτι αὕτη εἶναι ἡ Ὀμηρικὴ Ἰθάκη. Τὸ τοιοῦτο προκύπτει καὶ ἐκ τῆς ἄλλης μαρτυρίας τῆς ἐν τῷ αὐτῷ χωρίῳ περιεχομένης, ὅσα δὲ ἐκ τῶν λέξεων *χθαμαλὴ* εἰν ἀλι κεῖται. Ἦδη ὁ Στράβων ὁρθῶς παρετήρησεν ὅτι ἡ λέξις *χθαμαλὴ* δὲν σημαίνει ἐνταῦθα ταπεινὴ, διότι ὀλίγῳ ἀνωτέρω ὁ ποιητὴς λέγει ὅτι ἐν αὐτῇ εἶναι τὸ ὄρος Νήριτον εἰσοδὸφυλλον καὶ ἀραιγοπέδες, δὲν ἰδύνατο δὲ νὰ περιπέσῃ εἰς τοιαύτην ἀντίφασιν ἢ ἀποκαλῶν τὴν νῆσον ταπεινὴν, ἀλλ' ὅτι ὀρίζεται ἡ θέσις αὐτῆς ὡς κειμένης πλησίον τῆς Στερεᾶς. «οὔτε γὰρ χθαμαλὴ δέχονται ταπεινὴν ἐνταῦθα, ἀλλὰ πρόσχωρον τῇ ἡπείρῳ ἐγγυτάτω οὔσαν αὐτῆς» (Στράβ. Γεωγρ. Βιβλ. Ι'). Ὁ Ὀμηρος θεωρεῖ τὴν θάλασσαν, ὡς καὶ πᾶς ἄνθρωπος ἐκ πρώτης ὄψεως, ὡς κλιτῶν ὄρους, ἥτις ἀπὸ τῶν παραλίων, ἂν δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς οἱ πρόποδες τοῦ ὄρους τούτου, ἀνυψοῦται βαθμῶδ' ἐκ τῆς τοιαύτης περὶ τῆς θαλάσσης ἀντικλίψεως προήλθον καὶ αἱ ἐν χρήσει παρὰ τοῖς Ἑλλήσιν ἐκφράσεις ἀναπλέω καὶ καταπλέω περὶ τῶν ἀποπλεόντων ἢ ἀφικνουμένων πλοίων οὕτω νῆσος ὁρωμένη ἐκ τῆς ξηρᾶς κεῖται ἐπὶ τῆς φαινομενικῶς ἀνερχομένης πρὸς τὰ ἄνω ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης ὡς ἐπὶ τῆς κλιτύος ὄρους· τὸ μεταξὺ μᾶς οὕτω κειμένης νῆσου καὶ τῆς ξηρᾶς τμήμα τῆς θαλάσσης διλοῦται ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ ὡς τὸ ὑποκάτω τῆς νῆσου, ἢ δὲ ἔξω (πέραν) τῆς νῆσου κειμένη θάλασσα ὡς τὸ ὑπεράνω τῆς νῆσου μέρος. Τὰς ἐκφράσεις ταύτας μεταχειρίζεται ὁ Νέστωρ περιγράφων τὸν πλοῦν τῶν ἐκ Τροίας ἐπιστρεφόντων πλοίων καὶ ἀναφέρων τὰς δύο ἀνατολικῶς καὶ δυτικῶς τῆς νῆσου Χίου κειμένας ὁδοὺς πρὸς τὴν Πελοπόννησον (καθ' ἑπέρθε Χίοιο καὶ ὑπέρθε Χίοιο, Ὀδυσσ. γ, 170 καὶ 172). Κατὰ τὴν ἀντίληψιν λοιπὸν τοῦ ποιητοῦ μία νῆσος κεῖται *χθαμαλὴ ἐν τῇ θαλάσῃ* ἢ *κάτω ἐν τῇ θαλάσῃ*, ἂν αὕτη κεῖται πολὺ πλησίον τῆς ξηρᾶς. Κατὰ ταῦτα ἡ Ἰθάκη πρέπει νὰ εἶναι συμφώνως πρὸς τὸ χωρίον πλησιέστερα πρὸς τὴν ξηρὰν ἢ αἱ λοιπαὶ νῆσοι. Ἀναμφισβητήτως ὁ χαρακτηρισμὸς οὗτος ἀρμόζει τῇ Λευκάδι πλείον ἢ πάσῃ ἄλλῃ νήσῳ, διότι μόνον αὕτη κεῖται ἐγγύτατα τῆς Ἀκαρνανικῆς ἀκτῆς, ἐνῷ αἱ ἄλλαι τρεῖς κείνται πολλὰ ναυτικά μίλλα μακρὰν, ὑψηλὰ ἐν τῇ θαλάσῃ. Ὁ κ. Dörpfeld συνδέει τὸ *χθαμαλὴ* μετὰ τοῦ *κεῖται* εἰν ἀλι θεωρῶν τὸ *χθαμαλὴ* ὡς κατηγορούμενον μετ' ἐπιρρηματικῆς σημασίας καὶ μὴ παραδεχόμενον, ὡς ἄλλοι ἐρμηνεύται, ὅτι ἐξυπακούεται εἰς τὸ *χθαμαλὴ* τὸ ἐστὶ οὐχὶ *χθαμαλὴ* ἐστὶ (ἢ *χθαμαλὴ* οὔσα) κεῖται ἐν τῇ θαλάσῃ πανυπερτάτη, ἀλλὰ κεῖται *χθαμαλὴ*, κεῖται ὅσα δὲ *χαμνὰ ἐν τῇ θαλάσῃ*, κατὰ τὴν ὑπώρειαν τοῦ φανταστικοῦ θαλασσοῦ ὄρους, ἐπομένως πλησίον τῆς στερεᾶς. Διότι, λέγει, νῆσός τις ἐν τῇ ἀνοικτῇ θαλάσῃ κειμένη δύνανται νὰ εἶναι *χθαμαλὴ*, ἂν δὲν ἔχη ὄρη, δὲν δύνανται ὅμως νὰ κεῖται *χθαμαλὴ*. περὶ τοιαύτης νῆσου ὁ Ὀμηρος θά

ἔλεγεν ὑψηλὴ ἢ ὑψοῦ κεῖται (παράβ. Θ, 55). Ἐν ἄλλαις λέξεσι δὲν πρόκειται ἐνταῦθα περὶ τῆς γεωγραφικῆς κατασκευῆς καὶ οὐδ' ἄρα τῆς θέσεως, ἀλλὰ περὶ τῆς γεωγραφικῆς αὐτῆς θέσεως. Πρὸς ἐπιρρωσιν τῆς ἐρμηνείας ταύτης τῆς φράσεως *χθαμαλὴ κεῖται* ὁ κ. Dörpfeld ἀναφέρει καὶ τὸ ἕτερον χωρίον τῆς Ὀδυσσεΐας, ἐν ᾧ ἀπαντᾷ ἐπὶ ὁμοίας περιστάσεως ἡ αὐτὴ φράσις, προκειμένου δὲ περὶ τῆς νῆσου τῆς Κίρκης (κ, 196), περὶ ἧς ἐπίσης λέγει *χθαμαλὴ κεῖται* καὶ οὐχὶ ἐστὶ Προστίθησι δ' ὅτι καὶ σήμερον ἐστὶ εἶναι ἐν χρήσει παρὰ τοῖς Ἑλλήσιν τελείως ἀνάλογοι ἐκφράσεις διὰ τοῦ *χαμνὰ* ἐν συνδυασμῷ μετὰ τῆς θαλάσσης περὶ πλοίου εὐρισκομένου πλησίον τῆς ξηρᾶς λέγουσιν ὅτι εὐρίσκεται *χαμνὰ* ἐν ἀντιθέσει πρὸς ἕτερον εὐρισκόμενον εἰς τὸ ἀνοικτὸν πέλαγος, περὶ οὗ λέγουσιν ὅτι εἶναι ὑψηλὰ ὁμοίως περὶ πλοίου ἐκ τῆς ἀνοικτῆς θαλάσσης πρὸς τὴν παραλίαν πλέοντος λέγουσιν ὅτι *χαμνὰ ὄνει*.

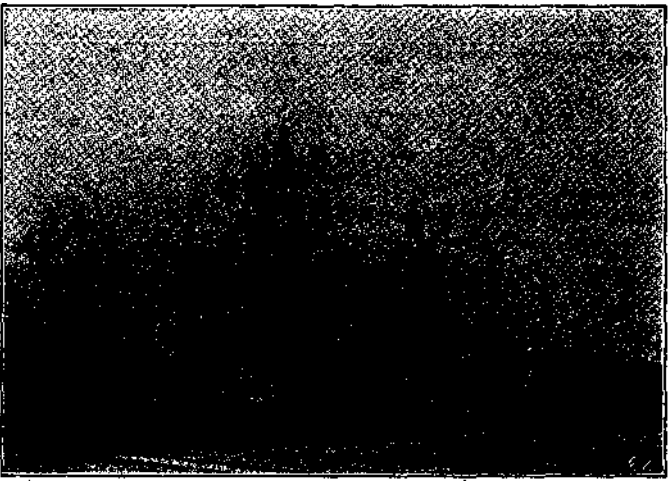
Τοιαύτην σχέσιν τῆς Ἰθάκης πρὸς τὴν στερεὰν δείκνυσθαι καὶ ἕτερον χωρίον. Ἐν Ὀδυσσ. υ, 187 ἀναφέρεται ὅτι ὑπῆρχε πορθμεῖον τακτικὴν συγκοινωνίαν ἐκτελοῦν καὶ τὸ ὁποῖον οὐ μόνον μετέφερε σφάγια προσωρισμένα [διὰ τὴν τράπεζαν τῶν μνηστήρων ἐκ τῶν ἐπὶ τῆς στερεᾶς. ἐν τῷ δῆμῳ τῶν Κεφαλλήνων, βοσκόμενων ποιμνίων τοῦ Ὀδυσσεῦς, ἀλλ' ἦτο δυνατόν νὰ χρησιμοποιῆται καὶ ὑπὸ παντός ὁδοιπόρου ἐπιθυμοῦντος νὰ μεταβῇ εἰς τὴν νῆσον. Ἐπειδὴ μετὰ τῆς σημερινῆς Ἰθάκης καὶ τῆς ἀπέναντι στερεᾶς δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ἐξηγηθῇ ἡ ὑπαρξίς πορθμεῖου τακτικῆν συγκοινωνίαν ἐκτελοῦντος, ἠναγκάσθησαν νὰ παραδεχθῶσι τὴν συγκοινωνίαν ταύτην γινομένην μετὰ τῆς Ἰθάκης καὶ Κεφαλληνίας θεωροῦντες ὡς ὁ ἦ μ ο ν Κ ε φ α λ λ ἠ ν ὠ ν τὴν νῆσον Κεφαλληνίαν ἀλλ' ὁ κ. Dörpfeld παραδέχεται ὅτι ἡ χώρα τῶν Κεφαλλήνων ἐκεῖτο ἐπὶ τῆς ἡπείρου, ἦτοι τῆς ἀπέναντι κειμένης Ἀκαρνανίας. Ἐπὶ ταύτης μόνον κατόικουν ἀρχικῶς οἱ Κεφαλλῆνες, μόνον δ' εἰς τὰ νεώτερα μέρη τοῦ ἔπους, εἰς τὸ ὦ τῆς Ὀδυσσεΐας καὶ εἰς τὸν κατάλογον τῶν νεῶν, καλοῦνται πάντες οἱ ὑπῆκοοι τοῦ Ὀδυσσεῦς Κεφαλλῆνες. Ἐπειδὴ λοιπὸν χώρα τῶν Κεφαλλήνων δὲν εἶναι δυνατόν νὰ εἶναι ἡ νῆσος Κεφαλληνία καὶ ἐπειδὴ προσέτι ἐν τῇ ἀπαριθμῶσει τῶν ποιμνίων τοῦ Ὀδυσσεῦς (Ὀδυσσ. ξ, 100) ἐκτός τῆς Ἰθάκης δὲν ἀναφέρονται τοιαῦτα βοσκόμενα ἐπὶ ἄλλῃ νήσῳ, εἴμῃ ἐπὶ τῆς ἡπείρου, ἐνθα ἡ χώρα τῶν Κεφαλλήνων, ὀφείλομεν νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι ἡ συγκοινωνία ἐξετελείτο μετὰ τῆς Ἰθάκης καὶ τῆς στερεᾶς, τοιαύτη δὲ καὶ δὴ τακτικὴ, δύναται κάλλιστα νὰ βοηθῇ μετὰ τῆς Λευκάδος καὶ τῆς ἀπέναντι στερεᾶς, ὡν μετὰ μόνον στενὸς πορθμὸς ὑπάρχει. Ἐτέραν ἀπόδειξιν τοῦ ὅτι ἡ Ἰθάκη ἐκεῖτο πλησίον τῆς Στερεᾶς καὶ τόσον ὅσον ἡ σημερινὴ Λευκὰς παρέχουσι καὶ τὰ χωρία τῆς Ὀδυσσεΐας, ἐν οἷς ἐπαναλαμβάνεται ἡ πρὸς τὸν εἰς τὴν νῆσον ἐρχόμενον ξένον στερεοτύπως ἀπευθυνομένη ἐρώτησις :

πῶς δὲ σε ταῦτα ἤγαγον εἰς Ἰθάκην; τίνας ἔμμεναι εὐχετόωντο: οὐ μὲν γὰρ τί σε πρὸν στόμα ἐνθάδ' ἴκεσθαι.

Συνήθως τὸν τελευταῖον στίχον οἱ ἐρμηνεύται ἐξελάμβανον ὡς ἀπλοῦν χαριτολόγημα, καὶ ἀφελῆ ἀστεϊσμόν, ὡς παρατηρεῖ καὶ ὁ σχολιαστὴς Εὐστάθιος. Ἰστέον δὲ ὅτι ἀφελῆς ἐνταῦθα καὶ ἀστεῖος ὁ τοῦ Τηλεμάχου λόγος. Ἄλλ' ὁ κ. Dörpfeld θεωρεῖ τὴν ἐννοίαν τοῦ χωρίου σοβαρὰν καὶ ἐπικαλεῖται καὶ τοῦτο πρὸς ὑποστήριξιν τῆς θεωρίας αὐτοῦ. λέγει, ἐπαίται ἡ ἀπλοὶ ἄνθρωποι συνείθισον νὰ ἐπιχειρῶσι μακρὰ ταξείδια περὶ, διὰ δὲ τοῦ πορθμεῖου νὰ διαπεραιωνται εἰς τὴν νῆσον, οἱ εὐποροὶ ἄνθρωποι ἤρχοντο ἐπὶ πλοίων, ἰδίων ἢ ξένων, εἰς Ἰθάκην. Οἱ δ' ἐρμηνεύοντες τὸν στίχον ὡς ἀπλοῦν ἀστεϊσμόν δὲν παρετήρησαν ὅτι τοιαύτη ἐρμηνεία εἶναι ὅλως ἀνάρμοστος εἰς τὸ ἐν π. 224 σχετικὸν χωρίον, ὅπου ὁ Τηλέμαχος ἀπευθύνει τὴν στερεοτύπον ταύτην ἐρώτησιν πρὸς τὸν πατέρα

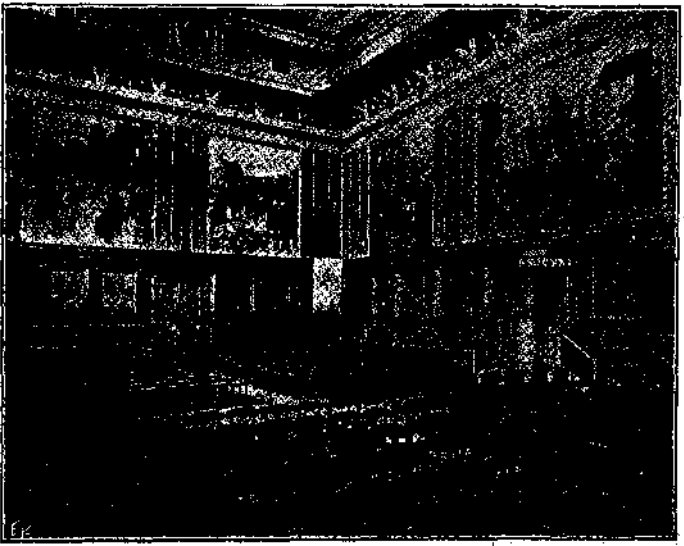
αὐτοῦ, ὅστις μόλις πρὸ ὀλίγου εἶχε φανερώσει ἑαυτὸν δὲν ἰδύνατο ὁ Ὀμηρος κατὰ τὴν συγκινητικὴν ἐκείνην στιγμήν τῆς ἀναγνωρίσεως πατρὸς καὶ υἱοῦ. Ἐν θαυμασίῳ περιγράφει, νὰ θέσῃ εἰς τὸ στόμα τοῦ Τηλεμάχου ἀστεϊσμοὺς καὶ εὐφρολογήματα.

Κατὰ ταῦτα αἱ δύο αὐταὶ ἐκ τοῦ ἔπους ἐξαγόμεναι μαρτυρίαι διὰ τὴν νῆσόν Ἰθάκην ἐκ πασῶν τῶν λοιπῶν συναναφερομένων νήσων ἐσχάτη πρὸς δυσμὰς κεῖται καὶ πλησίον τῆς Στερεᾶς ἀποτελοῦσι τὴν καλλιτέραν καὶ πειστικωτέραν ἀπόδειξιν περὶ τῆς ταυτότητος τῆς Λευκάδος πρὸς τὴν ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ περιγραφομένην πατρίδα τοῦ Ὀδυσσεῦς. ὄντως δὲ διὰ τὴν σημερινὴν Λευκάδα, ἐὰν λάθωμεν ὡς βᾶσιν τὸν παλαιὸν χάρτην καὶ ἀναλογισθῶμεν τὴν περὶ τῆς γεωγραφίας τῶν μερῶν ἀντίληψιν τῶν ἀρχαίων, ὡς προείρηται, δὲν δύναται νὰ δοθῇ τῆς θέσεως αὐτῆς ἐν σχέσει πρὸς τὰς λοιπὰς νῆσους καὶ τὴν ἀπέναντι Στερεᾶν περιγραφὴν βραχυτέρα

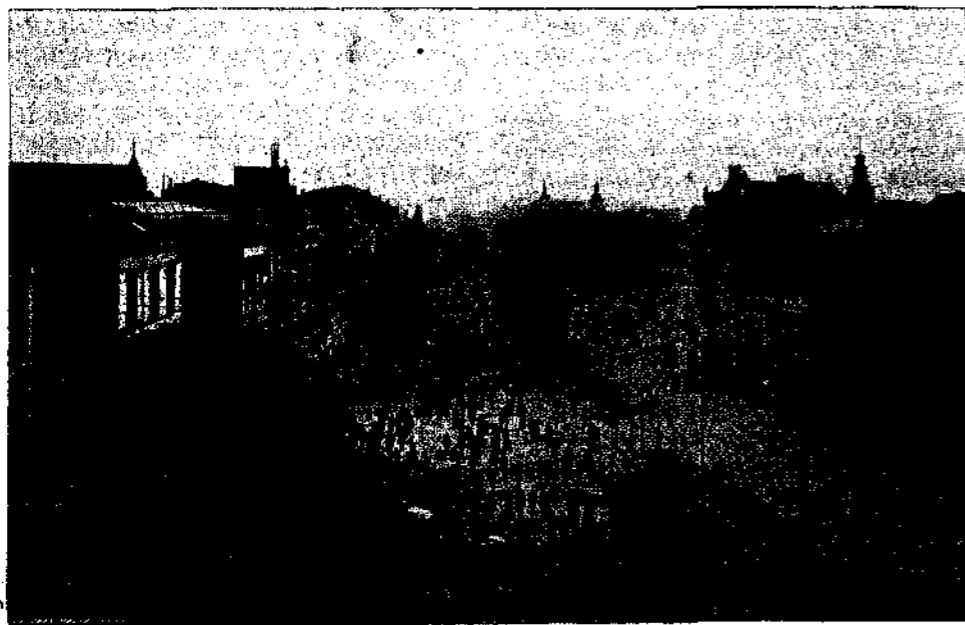

ΔΑΝΙΑ

Τὸ ἀνάκτορον Φρέδενσβόργ.

Ἡ αἴθουσα τῶν τελετῶν τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Κοπενάγης

Ἡ κεντρικὴ λεωφόρος τῆς Λίγγης

(Ἐκ τῆς συλλογῆς τοῦ γαλλοελληνικοῦ Ταχυδρομίου τῆς Ἀνατολῆς.)

καὶ ἐπιτυχεστέρα τῆς περιεχομένης ἐν ταῖς δυοὶ ταύταις μαρτυρίαις τοῦ ἔπους.

Ἀποδεικνυομένης οὕτω τῆς Λευκάδος ὡς τῆς Ὀμηρικῆς Ἰθάκης, ἄτε οὐδὲς κατὰ τὴν ἀντίληψιν τῶν ἀρχαίων τῆς δυτικωτάτης τῶν νήσων καὶ ἐγγύτατα τῆ στερεῆ κειμένης, εἶναι πλέον δυνατὸς καὶ τῶν λοιπῶν νήσων ὁ προσδιορισμὸς. Ἡ Ζάκυνθος διετήρησε μέχρι σήμερον τὸ ὄνομα αὐτῆς. Ὑπολείπεται ἡ διανομὴ τῶν Ὀμηρικῶν ὀνομάτων Δουλίχιου καὶ Σάμης ἐπὶ τῶν σημερινῶν νήσων Κεφαλληνίας καὶ Ἰθάκης. Λαμβάνοντες ὑπ' ὄψιν τὰ περὶ τῶν νήσων τούτων ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ λεγόμενα, περὶ μὲν τοῦ Δουλίχιου ὅτι ἦτο πολύπυρον καὶ ποιεῖν (Ὀδυσσ. π, 396) ὅτι ἐξ αὐτοῦ κατέγοντο σχεδὸν τόσοι μνηστήρες (52) ὅσοι ἐκ τῶν τριῶν ἄλλων νήσων ὁμοῦ (π, 247), περὶ δὲ τῆς Ἰθάκης ὅτι ἦτο νήσος παιπαλοέσσα (Ὀδυσσ. δ, 671, 84⁵, ο, 29). ὀφείλομεν ν' ἀποδώμεν τὸ μὲν ὄνομα τοῦ Δουλίχιου εἰς τὴν Κεφαλληνίαν. Ἥτις εἶναι σχεδὸν ὀκτάκις μείζων τῆς σημερινῆς Ἰθάκης. τὸ δὲ τῆς Σάμης εἰς τὴν μικρὰν ὄρεινὴν Ἰθάκην, εἰς τὴν ὁποίαν κάλλιστα ἀρμόζει.

Τὴν ὁρθότητα τῆς τοιαύτης διανομῆς τῶν Ὀμηρικῶν ὀνομάτων Δουλίχιου καὶ Σάμης ἐπὶ τῶν δύο τούτων νήσων ἀποδεικνύουσι καὶ τὰ ἐξῆς: ὅτι καὶ ἐν τῇ ἀρχαιότητι παρεδέχοντο τινες ὡς προείρηται, ὀλόκληρον τὴν Κεφαλληνίαν ὡς τὸ Ὀμηρικὸν Δουλίχιον (ὡς ὁ Ἑλλάνικος μνημονεύομενος ὑπὸ Στράβωνος, Βιβλ. X, 456), ὅτι οὐ μόνον ἄλλοτε ὑπῆρχεν ἐπὶ τῆς Κεφαλληνίας πόλις καλουμένη Δουλίχιον, κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ Ἡσυχίου, ἀλλ' ἔτι καὶ σήμερον λιμὴν τις ἐπὶ τῆς βορειανατολικῆς αὐτῆς ἀκτῆς

βαλεῖται Δολίχα. Ἀξιοπαρατήρητον προσέτι, ὅτι αἱ δύο αὗται νῆσοι Κεφαλληνία καὶ Ἰθάκη κατὰ πάσας τὰς ἐποχὰς ἐσχημάτιζον ἐν ζευγος νήσων ὡς δὲ κατὰ τὸν μεσαῖον αἰῶνα ἐκαλοῦντο μεγάλη καὶ μικρὰ Κεφαλληνία οὕτω καὶ παρ' Ὀμήρῳ ἀπαντῶσι πάντοτε ἐν στενῷ συνδυασμῷ: Δουλίχιόν τε Σάμη τε. Ὅτι οὕτω πρέπει ν' ἀποδοθῶσι τὰ τέσσαρα Ὀμηρικὰ ὀνόματα Ἰθάκη, Δουλίχιον, Σάμη καὶ Ζάκυνθος ἐπὶ τῶν τεσσάρων σημερινῶν νήσων Λευκάδος, Κεφαλληνίας, Ἰθάκης καὶ Ζακύνθου ἀποδείκνυται καὶ ἐξ ἱκανῶν ἄλλων ἐν τῇ ἔπει περιεχομένων μαρτυριῶν, ὧν τινὰς παραθέτει ὁ κ. Dörpfeld.

Ἐν τοῖς χωρίοις τῆς Ὀδυσσ. φ, 346 καὶ α, 216 ἀναφέρονται αἱ τρεῖς νῆσοι Δουλίχιον, Σάμη καὶ Ζάκυνθος ὁμοῦ ὡς κείμεναι ἀπέναντι τῆς Ἠλίδος, ἐν ἀντιθέσει ἐπομένως πρὸς τὴν Ἰθάκην, ἥτις κεῖται μακρὰν τῆς Ἠλίδος ὄντως δ' αἱ τρεῖς νῆσοι Κεφαλληνία, Ἰθάκη καὶ Ζάκυνθος κείνται πλησίον τῆς Ἠλίδος, ἐνῶ ἡ Λευκάς, ἡ κατὰ τὸν κ. Dörpfeld Ἰθάκη, κεῖται μακρὰν αὐτῆς, ἀκριβῶς ὡς φαντάζεται τὴν θέσιν τῶν νήσων ὁ ποιητής. Ἐν τῷ Ὀμηρικῷ ἔμνῳ εἰς τὸν Πύθιον Ἀπόλλωνα περιγράφεται ὁ πλοῦς πλοίου διευθυνομένου εἰς Δελφούς: ἀναφέρονται δ' αἱ νῆσοι, αἵτινες ἐκ τοῦ πλοίου φαίνονται, ὅτε τοῦτο πλέει παρὰ τὴν ἀκτὴν τῆς Ἠλίδος:

καὶ σφιν ὑπὲν νεφέων Ἰθάκης τ' ὄρος ἀλλ' ἔπειρο
Δουλίχιόν τε Σάμη τε καὶ ἄλλησσα Ζάκυνθος.

(στίχ. 250 καὶ 251).

Ὁ κ. Dörpfeld ἐπικαλεῖται καὶ τὰ χωρία τοῦτο ὑπὲρ ἑαυτοῦ. Εἰς μάτην, λέγει, θὰ ἐξήτει τις διὰ τῶν ὀφθαλμῶν ἐκ τῆς ἀκτῆς τῆς Ἠλίδος νὰ

ἀνεύρη τὸ ὑψηλὸν ὄρος τῆς σημερινῆς Ἰθάκης, μάλιστα δὲ καὶ ὀλόκληρος ἡ νήσος αὕτη δυσκόλως δύναται νὰ διακριθῇ ἀπὸ τῆς γείτονος Κεφαλληνίας, μεθ' ἧς ὡς ἐκ τῆς ἀποστάσεως συγχέεται. Τούναντιον τῆς Λευκάδος τὸ ὑψηλὸν ἀπότομον ὄρος διαφαίνεται μακρὰν ἐν τῷ ὄρειζοντι: ἐνῶ τὰ ταπεινότερα τῆς νήσου μέρη δὲν εἶναι ὄρατά: ἀριστερὰ τοῦ ὄρους τούτου κεῖται ἡ δυὰς τῶν νήσων, τὸ Δουλίχιον καὶ ἡ Σάμη, αἱ νῦν Κεφαλληνία καὶ Ἰθάκη, καὶ ἐπὶ ἀπωτέρω πρὸς τὰ ἀριστερὰ ἡ Ζάκυνθος.

Οὐ μικρὰς σπουδαιότητος διὰ τὴν θέσιν τῆς Ἰθάκης καὶ τοῦ Δουλίχιου θεωρεῖ ὁ κ. Dörpfeld καὶ τὴν διήγησιν ἣν ὁ Ὀδυσσεύς ποιεῖται πρὸς τὸν Εὐμαιον περὶ τοῦ ταξειδίου αὐτοῦ ἐκ τῆς χώρας τῶν Θεσπρωτῶν εἰς τὴν Ἰθάκην, (Ὀδυσσ. ξ, 334 καὶ ἐξ), ἀν' αἱ τὸ ταξειδίον τοῦτο εἶναι πλαστόν. Ὁ Ὀδυσσεύς ἐπιβάλλεται ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Θεσπρωτῶν πλοίου προωρισμένου διὰ Δουλίχιον, κατὰ τὸν πλοῦν δὲ, τοῦ πλοίου προσημειωθέντος εἰς τὴν Ἰθάκην, δραπετεύει ἐκ τοῦ πλοίου ὑποπτεύσας ὅσα ἐβουκόδομον κατ' αὐ-

τοῦ οἱ ἐν τῷ πλοίῳ καὶ σφάζεται εἰς τὴν νήσον Ἰθάκην. Ἐπειδὴ δ' ἡ Θεσπρωτία κεῖται ἐπὶ τῆς Ἠπείρου ἀπέναντι τῆς νήσου Παξῶν, πρέπει ἡ Ἰθάκη νὰ κεῖται μεταξύ ταύτης καὶ τοῦ Δουλίχιου (Κεφαλληνίας): ὄντως δ' ἡ Λευκάς τοιαύτην ἀκριβῶς θέσιν ἔχει.

Ὡς τὴν καλλιτέραν τέλος ἀπόδειξιν τῆς ὁρθότητος τῆς θεωρίας αὐτοῦ θεωρεῖ ὁ κ. Dörpfeld τὴν ἀνεύρεσιν τῆς νησιδῶς, ἐφ' ἧς οἱ μνηστήρες ἐνύδρευον τὸν ἐκ Πύλου εἰς Ἰθάκην ἐπιναρχόμενον Ἰνλέμαχον. Ὅπως συλλάβωσι τοῦτον καὶ φονεύσωσιν, ἐκλέγουσιν οἱ μνηστήρες ὡς τόπον ἐνέδρας νησιδῶ τινὰ ἐν τῷ μεταξύ Ἰθάκης καὶ Σάμης πορθμῷ, τὴν Ἰσπερίδα, ἣτις ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ χαρακτηρίζεται ὡς πετρώδης καὶ ἔχουσα ἀμφιδύμους λιμένας.

Ἰσπερίδα δὲ τις νήσος μέση ἀλλ' πετρώεσσα,
μεσογῆς Ἰθάκης τε Σάμοιο τε παιπαλοέσσης,
Ἰσπερίδα, οὐ μεγάλη: λιμένες δ' ἐνὶ γαβροῖσι αὐτῇ
ἀμφιδύμοι: τῆ τῶν γε μένον λοχῶντες Ἀχαιοί.

(Ὀδυσσ. δ, 844—847).

(Ἔπεται συνέχεια).

= ΣΤΙΧΟΙ =

ἈΠΟ τρομαγμένους ἕλκοντες σὸν ξυπνῶ στήν κάμαρά μου
ποῦ λιπόθυμες χλωμάδες στέλνει φῶς ἀντικρυνῶ,
θαρρῶ στής γωνίας τοῦς ἰσκιούς σ' ἀνικρυνῶ ἐμπροστίά μου
καὶ τὸ χέρι μου σ' ἀπλώνω πλὴν ἀδράχῳ τὸ κειθ.
Ἄχ πῶς πίδαρες ξεχνῶ.

Καὶ σὲ κορτερῶ ἀκόμα γιατί φέμμα ἦταν νομίζω
τῆς καμπάνας τ' ἄγιο κλάμα σιορπισμένο σιὸν καθ,
μὰ σὸν τ' ὄνομά σου πάνω σιὸν σταυρὸ σου ἀνικρυνῶ,
τότε μόνον τὸ πιστεύω κ' ἀπὸ τ' ὄνειρο ξυπνῶ,
πῶς δὲν ζῆς δὲν τὸ ξεχνῶ.

Ὡς πιστὴ ἄνω τῆς Αἴτμου ἡ σελήνη ἀγρυπνάει,
στήν ταφόπειρά σου εἶσι κ' ἰγὼ θέλω ν' ἀγρυπνῶ,
δίπλα, ὡς αἱ Ἠλιάδες σιοῦ Φαέθοντος τὸ πλάι,
νῆμαι ἐδλαβῆς φρενός σου σιὸν σταυρὸ σου νὰ γυρνῶ,
σὲ σ' αὐτὸν νὰ προσκυνῶ.

Δεμισῶς:

Γ. ΜΑΡΚΙΑΝΗΣ

Σημειώσεις. Ἐνός. Ἡμῶς.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Ἡ Ἰταλία ἡ μουσολητικὴ ἔχασε πρὸ μηνῶν τὴν μεγαλύτεραν μουσικὴν τῆς δόξης, τὸν Τυμάνιο, καὶ ἡ μικρὰ Ἑλλὰς ἡ πιωχὴ εἰς μουσικὴν δόξαν, ἔχασε τὸν ἰδιὸν τῆς Τυμάνιο. Καὶ τὸν ἔχασεν εἰς τὰ ἴδια ἔδαφιν τῆς πατρίδος τοῦ Βέρδη.

Ὁ θάνατος τοῦ Ἀποστόλου δύναται νὰ κριθῇ ὡς θάνατος, τοῦ ὁποῦν ὁ ἀντίκτιπος ὑπερπηδᾷ τὰ ὄρια τῆς πατρίδος μας. Διότι εἶχεν ἤδη πολιορκηθῆναι ὁ Ἀποστόλου εἰς τὴν παγκόσμιον τέχνην. Οἱ θρίαμβοι, οὗς ἤρατο εἰς τὰ κέντρα τῶν καλλιτεχνικῶν ἀγώνων, ἐκείνου αἰ μεριότητες δὲν ἠμποροῦν νὰ ζήσουν πέραν τῆς πρώτης νότιας, τὸν ἀνεγνώριον ὡς ἀξίαν καὶ ὁ ἠδύλαλος λάρυγγς τοῦ συμπαθεστάτου Ἑλληνοῦ δημοφώνου κατεκίχθη διαρκῶς καὶ συνήραζε. Ἡολλὴν θὰ ἐνθυμοῦνται εἰς τὰς στενωποὺς τῆς ἀγγλικῆς Νεαπόλεως κωμῶματα τῶν Ἀποστόλου μὲ τοὺς ζωηροὺς συντρόφους του, χωρὶς κανεὶς νὰ ἐφαντάζεται τότε, διὰ ἀπὸ τοὺς θρόνους καὶ τῆς καρτιάδας θὰ ἀνήρχετο αἴφην μὲ τὸσον στερεὸν βῆμα εἰς τὰς σκηνὰς τῶν μεγάλεων θεάτρων ἐπεφημιούμενος. Ἄλλ' ἡ δόξα ἄφησε ἄδικτον τὴν μετριοπροσόνην του. Ἐνθυμοῦμαι, διὰ τὴν πρώτην καὶ τελευταίαν φορὰν συνωμίλησα μαζί του, ἕνα ὄρατον δειλὸν εἰς τὰς ἀκτῆς τῆς Φρεαττύος. Ἐἶχον ἐκτελέσει μερικὸν ἄλλο ἐξ Ἀθηνῶν ἀπὸ ἐνωρίς καὶ ἐκαθήμεθα εἰς ἐν ζυθοπωλείου, διὰ ἐντυχῆς οὐμπτωσὶς ὠδήγησεν ἐκεῖ ἔξωφικὰ τὸν Ἀποστόλου μὲ δύο φίλους ἀκριβῶς τῆς ἀληθινοῦ ἐκείνης ἐποχῆς, καθ' ἣν ὁ Ἀποστόλου δὲν ἦτο ὁ Ἀποστόλου δ' διεθνῆς. Μὲ ποίαν ἀγάπην ἐνεθυμῆτο τοὺς νυκτερινούς ἐκείνους καὶ ἀφελῆς περιπάτους. ποίαν θλίβην ἠοθάγειο διότι πρηθλὸν οἱ χρόνοι ἐκείνοι, μὲ ποίον ἀληθινὸν πόνον διηγεῖτο τὰς χαριτωμένας περιπέτειάς του! Καὶ ὡς νὰ ἤθελε νὰ ἐπαύρητο εἰς τὰ χρόνια ἐκεῖνα τῆς νεότητος ἐκινδύρουν ἕνα τραγοῦδι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης καὶ ἂν δὲν μὲ ἠπάτησεν ὁ ὀφθαλμὸς, εἶδα τὰ μάτια του ὑγρότερα καὶ μελαγχολικώτερα.

Ὁ Ἀποστόλου ἐντυχῶς δὲν ἔμεινεν εἰς τὴν Ἑλλάδα, τὸν τόπον τῶν ἀσχητῶν ἀπογοητεύσεων. Ἐὰν ἔμεινε, βεβαίως θὰ ἔμεινεν ὡς ὑπάλληλος, ὡς ἔμπορος, ἢ ὡς ἱεροψάλτης. Ἐτάτισε τὰς

πίεργας εἰς ἄλλους ὁρίζοντας καὶ ἤγγισε τὰ κρόσπεδα τῆς Ἀθανασίας. Ὁ,τι συνέβη μὲ τὸν Δαμαλᾶν, τὸν Γκόζαν, τὸν Γέζην, τὸν Μωρεῆς, δ,τι θὰ συμβῆ μὲ τὸν Νικολάου καὶ τὸν Χατζηλοῦκᾶν. Ὁ Ἰωσὼς δὲν βλαστάνει πλέον δάφνας Μόνον βαθράκους τρέφει.

Σ

Η ΚΑΤΟΧΗ

Διὰ τὴν «Κατοχὴν» πολλὰ ἐγράφησαν, πολλὰ περισσώτερα ἐλέχθησαν. Οἱ ἔπαινοι ἐκκλωφῶρον περισσώτερον καὶ ἀπὸ τὰ κίβδηλα νομίσματα. Νέοι καὶ γέροντες, κυριοὶ καὶ παιδία ἐξεφράσθησαν ἐνμετέστατα. Εἰς συνάδελφός μου διακριτόμενος ἐπὶ καλαιουθησίᾳ μὲν ὠμίλησε περὶ τοῦ ἔργου μὲ τὰν αὐτὸν ἐνθουσιασμόν, μὲτ' οὗ καὶ ὁ κηποιός μου. Μία δεσποινὶς εὐφρασεῖσάτη καὶ νεωτεριστικὴ ἀποφαίνετο δι' ἣτο τὸ δράμα ἔκτακτον, μία γεροντοκόρη — λείπρον τῆς ἐποχῆς τῆς «Κατοχῆς» — τὸ ἀνεκέρησε δακρύουσα θανμάσιον. Εἰς κραικὸς κάποιος δύσκολος ἐγκωμιάτευσεν δι' εἶνε «τὸ μόνον (!) τιλαίοντερον θεατρικὸν ἔργον τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος». Ὅλα αὐτὰ εἶχαν κεντήσῃ τὴν περιέργειάν μου, χωρὶς ἐν τοῖτοις νὰ ἰσημιονῶ καὶ κάποιον ἀφουρισμὸν ἐνός ξένου τέχνοκρίτου: «Ὅταν ἐπαινοῦν ὅλοι ἐν ἔργον, θὰ εἴπῃ δι' δὲν ἀξίζει τίποτε. Ἡ τέχνη εἶναι περισσώτερον διὰ τοὺς ὀλίγους παρὰ διὰ τοὺς πολλούς». Καὶ ἐνῶ πρὶν ἀκούσω τὴν «Κατοχὴν» μετὰ δειλῆς ὀμολόγου τὴν παράλευρην, τώρα δὲν διατάζω νὰ γράψω δι' διὰ πρώτην φορὰν εἶδα τὸ ἔργον κατὰ τὴν τριακοσὴν δευτέραν παράστασίν του. Τὸ εἶδα ἀπὸ τὸ τελευταῖον κἀθίσμα — δὲν εὐρον ἄλλο πλησιέστερον τὸ παρηκολούθησα μὲ προσοχὴν σπανίαν εἰς τὰ θεατρικὰ χρονικά τοῦ βίου μου, καὶ ἔφην μὲ μίαν σφοδρὰν ἀπογοήτευσιν. Ἦτο ἐκ τῆς διαφύσεως τῶν ἐθνικῶν δεινῶν ἢ ὁ συγγραφεὺς ἔσχεν ὡς βῆσιν τοῦ ἔργου του; Ἦτο ἐκ τῆς διαφύσεως τῶν συγγραφικῶν καὶ τεχνικῶν προσδοκιῶν; Ὅχι τὸ ἐν, οὔτε τὸ ἄλλο θὰ ἤμην εἰς θέσιν ν' ἀρνηθῶ.

Ἡ «Κατοχὴ» ἀναγράφεται εἰς τὸ πρόγραμμα ὡς «ἐθνικὴ τραγωδία» ὁ τίτλος εἶνε βαρῦς, τὸν μετεχειρίσθησαν δὲ μᾶλλον ἐπαξίως προγενέστερα ἔργα: ἢ «Ἀλωσις τῆς Τριπολιτσᾶς», τὸ «Σοῦλι», ὁ «Χορὸς τοῦ Ζαλόγγου» κ.λ.π. Ἡ «Κατοχὴ» εἶναι ἀρκιτὰς βαθμίδας κάτω τοιοῦτον πομπώδους τίτλου. Εἶναι μία ἱστορικὴ σκηνογραφία, ἐν ἐπεισόδιον τοῦ νεωτέρου ἐθνικοῦ βίου ἐκ τῶν ἀνωχαιτέρων, ἐν σημεῖον εἰς τὸ

ὁποῖον συναντᾷ τις σφρηγηλὴν ἀκόμη τὴν ὑπαρξίν τῆς Μεγάλης Ἰδέας. Καὶ διὰ νὰ φανῶ ἐλλεικρινέστερος, εἶνε μᾶλλον ἐν ἀπὸ σκητῆς μνημόσυνον τῶν πρώτων Βασιλέων. Ἐδεξήγητος ὄθεν ἡ σφρηγὴ τοῦ πλήθους ἀπὸ τοῦ ἀνετυγμένον μέρου τοῦ βιοπολασιοῦ, διότι εἶναι ἀληθῆς δι' οἱ ἀείμητοι Ὀθων καὶ Ἀμαλία ἀπό τινων ἐτῶν ἀνέζησαν ἐν τῇ ψυχῇ τοῦ Ἐθνους, περιβληθέντες μετὰ τὸν θάνατον των μὲ τὴν ἀγάπην. ἢς ἀκριβῶς δὲν ἐτιχον ἐν τῇ ζωῇ. Ὁ κ. Βῶκος ὑπῆρξεν εὐφυῆς ἐν τῇ ἐκλογῇ τοῦ θέματος. Ἀτεξήγητος τὰς εὐαισθητοὺς χορδὰς τοῦ πλήθους καὶ τὰς ἐθίξε. Ἐντυχῶς τὰς ἐθίξε — καὶ τοῦτο εἶναι ἡ κατ' ἐξοχὴν ἀρετὴ τοῦ ἔργου — μὲ κάποιαν τέχνην, μὲ κάποιαν εὐσυνειδησίαν καὶ μετριοπάθειαν καὶ εὐγένειαν. Βεβαίως δὲν ἠδυνήθη νὰ ἀποφύγῃ μερικὰς ἐξάσεις πατριωτικὰς καὶ κομπορημοσύνας — πομφόλυγας τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, δι' ἣ φονσιανέλλα ἐκτιμώρην καὶ ἡ δαμὴ τῆς πικτικῆς διεσώζετο ἀκόμη. Ἄλλ' ἄλλος συγγραφεὺς θὰ ὠργιάζεν ἐπὶ σκητῆς μὲ ἀνακραυγὰς, μὲ φλάμπουρα, μὲ τριτορευτισμούς.

Ὅσον ἀφορᾷ τὸ ἔργον ὡς σκητικόν, βεβαίως δὲν εἶναι δύνατον νὰ ἴχῃ ἀξιώσεις αἱ πράξεις, σύντομοι καὶ ἀπλαῖ, πορτοχρονιαὶ ὡς εἰκόνες παροράματος. Ἐχον σινοχὴν, ἀλλὰ σιροδυνταὶ πλοκῆς ἔχον τὸ ἐθνικὸν ἐνδιαφέρον, τὸ τεχνικὸν ὅμως μέρος πίπτει θύμα τοῦ πατριωτισμοῦ εἶναι μία ἀναπαράστασις γεγονότων, τὰ ὁποῖα ἠδύναντο καὶ εἰς δύο πράξεις: νὰ συμπιτυχθῶσι ἀλλὰ τὸ κοινὸν δὲν θὰ ἔμεινε εὐχορησιμημένον καὶ ἔφρεπε τὸ ἐνδιαφέρον του νὰ κολακευθῇ. Ἡ κατὰ τὴν τελευταίαν μάλιστα πράξιν

πένητος ἀνάκρουσις τῆς μουσικῆς κατὰ τὸν μονόλογον τοῦ Ὀθωνος προσέδωσεν εἰς τὴν ὄλην ἀρρενωπὴν παράστασιν καὶ τὴν μελωδραματικὸν, ἀναμνηστικὸν τὴν «Νύρμα» ὁδῆτον ἰκαρότης ἦτο τοῦ συγγραφέως δι' ἀπέφυγε μερικὰ δλισητήματα τῆς σκητῆς — ἀπαρολιητὰ διὰ πρωτόπειρον τῆς σκητῆς — καὶ ἀφῆκε ἀπλῶς νὰ ὑπονοηθῶσι σκηται οἱ ὁποῖοι δὲν ἔχον τὴν θέσιν των ἐπὶ σκητῆς. ὡς λ.χ. ἡ μὴ συνάντησις ἐν τῇ τελευταίᾳ πράξει τῶν πρῶστων μετὰ τοῦ βασιλέως, τοῦ πρὸ ὀλίγου ἀποδιώξαντος αὐτοῦς.

Περὶ τοῦ ἔργου ὡς ἱστορικὸν, εἶμαι ἀναρμόδιος νὰ ὀμιλήσω. Οἱ ζῆσαντες τὴν ἐποχὴν ἐκείνην θὰ εἶναι εἰς θέσιν νὰ μᾶς εἴπωσιν ἂν ἡ ἀναπαράστασις τῶν ἱστορικῶν προσώπων εἶναι ἀκριβῆς ἀπὸ τῆς ὀμιλίας μέχρι τοῦ βαθύματος. Ἄλλὰ οἱ γερονευσιαὶ δὲν γράφον μόνον ὁ κ. Πεισόλης ὑποθέτω δι' θὰ ἠδύναντο νὰ μᾶς διαφωτίη, ἰδίως ἂν ἦσαν ὀπωςπαριστάται οἱ Βασιλεῖς; δηλ. κοῦφοι καὶ ἀπερίσκεπτοι, ἀπειλοῦντες πρῶσται καὶ παρασκευάζοντες κινήματα μὲ τὸν σιόλον καὶ τὸν στρατὸν τοῦ 54! Ὁς πρὸς τὴν ἐπόκρισιν, δὲν εἶναι δίκαιον νὰ ἔχῃ τις πολλὰς ἀπαιτήσεις ἀπὸ θῆσων προχείρως καὶ ἐξ ἀνάγκης καταρτισθέντα χάρι' ἀποκλειστικῶς τοῦ ἔργου. Ὁ κ. Δέων — Ὀθων — ὑπῆρξεν ὁ πραγματικὸς βασιλεὺς τῆς παραστάσεως. Ἐσχεν ἰπτιυχίαν ἀξιοζήλευτον. Διὰ τὴν Ἀμαλίαν θὰ ἦτο τολμηρὸν νὰ ἰσχυρισθῇ τις τὸ αὐτὸ.

Ὁ κ. Βῶκος ἐτοιμάζει, ἐνθαρρυνθῆς, νέον ἔργον «Τὸ 21». Δὲν παρεξετεῖθη διόλου. Καὶ πρέπει νὰ τὸ κάμῃ αἱ εἰσπράξεις θὰ εἶνε ἀφθονοί.

ΔΑΦΝΙΣ

ΜΕΙΔΙΑΜΑΤΑ

Γίνεται λόγος περὶ τῆς αὐτομάτου γενέσεως.
— Εἶδες ποῦ ἕνας Ἀγγλος κατὰ ὄψεσιν νὰ φτεῖάνη ἀνθρώπους ἀπὸ ράδιον;
— Κακὸ αὐτό!
— Γιατί;
— Διότι ὅλοι αὐτοὶ θὰ γίνωνται... ραδιοῦργοι!

— Γιατί ὅταν μοῦ κόβης τὰ μαλλιά, ἀδελφέ, ἐρωτᾷ κάποιος τὴν κουρέα του, μοῦ διηγείσαι ὀλο φαβερῆς ἱστορίες, ἐγκλήματα, φόνους;
— Γιατί σηκώνονται αἱ τρίχες σὰς καὶ σὰς κουρέω εὐκολώτερα!
*
Ὁ υἱὸς προκειμένου νὰ κληρονομήσῃ πλουσίαν θεῖαν του, ἀποφεύγει τὴν ἐργασίαν καὶ ὁ πατήρ τὸν ἐπιτιμᾷ.
— Μὰ ὡς πότε θὰ κάθεται χωρὶς ἐργασίαν; Περιμένεις νὰ ζῆσῃς ἀπὸ τὴν θεῖαν πρόνοιαν;
— Ὅχι. Ἀπὸ τὴν πρόνοιαν τῆς θεῖας.

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Μουσεία.—Προσέχως ἐγκαινιάζεται εἰς τὴν Βιέννην τὸ νέον μουσεῖον τῆς Ἑσθίας. Τὸ πολυτιμότερον ἔκθεμα ἔσται θαυμάσιος ἀθλητής, ἀποζύμενος διὰ σπλεγγίδος.

Διαγωνισμοί.—Ἐδημοσιεύθη εἰς τὴν «Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως» ἡ συγγραφὴ τῶν ὄρων διὰ τὴν ἀνεγερσιν ἀνακτόρων τῆς Βιέννης ἐν Χίγγη. Τὸ Ἀνάκτορον τοῦτο, ἕπερ θὰ κτισθῇ δαπάναις τοῦ Κάριζο, θ' ἀνακοσμηθῇ ἐπὶ τῇ βίσει σχεδίου ἐγκρινόμενου μετὰ διεθνῆ διχωνισμόν. Καὶ εἶναι τὸ μὲν πρῶτον βραβεῖον 25 χιλιάδες δρχαίαι, τὸ δεύτερον εἰκοσι χιλιάδες, ἀνωλόγως δὲ τὰ μικρότερα. Εὐκατὸν θὰ ἦτο καὶ Ἕλληνας ἀρχιτέκτονες νὰ μετείχον τοῦ ἀγώνος, ἀπ' οὗ μάλιστα εἰς ἓν τοιοῦτον μέγαρον ἑλληνικὸς θὰ δοθῇ κατ' ἀνάγκην ρυθμός.

—Προεκυρήχθη διὰ τὴν 30 Νοεμβρίου παγκόσμιος διαγωνισμὸς ἀνεκδότων φωτογραφιῶν ὁρέων, ὑπὸ τοῦ «Συνδέσμου τῶν Ἀλλεπών».

Νέα ἔργα.—Ὁ κ. Φ. Ἀριστεὺς ἐπεράτωσε μεγάλην ἔλαιογραφίαν κατ' ἀπομίμησιν μωσαϊκοῦ ὑπὸ τὸν τίτλον «Ὁ κατακτητής». Παριστᾶ τὸν Μέγαρον Ναπολέοντα.

Κίνησις.—Μετέβησαν εἰς Μόναχον οἱ καλλιτέχναι κ. κ. Ταχουβίδη καὶ Γερκινιώτης, οἵτινες ἐξέλεξαν τὰ πρὸς ἀγέρην ἔργα τοῦ Γόζη, διὰ τοῦ προσωποθέτου πρὸς τοῦτο ποσοῦ τῶν 40,000 δρ. τοῦ Ἀβερωφίτου κληροδοτήματος.

—Ἀφίκετο ἐκ Μόναχου, ἐπὶ ἐξαετίαν ἐκαὶ διαμείνας, ὁ ζωγράφος κ. Σπ Βικάτος καὶ ἐκ Κων] πύλεως ὁ κ. Ἀλεξοπίδης.

Ὁ κ. Βικάτος μαθητὴς τοῦ Γόζη, τοῦ *Palin* καὶ τοῦ *Löffel* ἐπεδείξατο ἔκτακτον φιλοπονίαν καὶ ὀξύτητα ἐν ἀντίληψιν. Ἀριστεύων εἰς τοὺς διαγωνισμοὺς πάντοτε ἤρτο πλείστις ἐπιτυχίας. Ἐλαβε ἐφέτος ἀργυροῦν μετάλλιον, ἡ Ἀκροπόλις ἠγόρευσε ἔργον τοῦ ἡ Γερμανοῦ ἡ κριτικὴ ἡ τόσον δύσκολος ἔκαμε λόγον περὶ αὐτοῦ, τὸ δὲ *Studio* εὐφρόμως ἐμνήσθη ἐνός ἔργου τοῦ Βικάτου, τῆς «Ἀδελφῆς τοῦ ἐλέους». Ἐτερον ἔργον τοῦ, ὁ «Ἀστακός», ἔσχε μετ' αὐτοῦ ἐν Μόναχῳ.

Ἀνδριάντες.—Ἐἰς τὴν αὐτὴν ἀκριβῶς θέσιν τοῦ Palais Royal, θῶν ὁ Κάμυλλος Δεμουλὲν ἐκέρυεν

τὴν Γαλλικὴν Ἐπανάστασιν ἠγέρθη ἀνδρίας πρὸς τὴν μὴν του, ἀποκαλυφθεὶς πανηγυρικῶς κατὰ τὴν λήξαντα μῆνα.

—Ἐν Λιέγη ἐγένοντο τὰ ἀποκλυπτήρια τοῦ ἀνδριάντος τοῦ *Raspier*.

Ἐκθέσεις.—Μεγάλῃ ἐπιτροπῇ ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ μεγάλου Μιστράλ, διοργανοὶ παγκόσμιον ἔκθεσιν τῶν Γυναικείων Τεχνῶν, ἣτις θὰ γίνῃ ἐν Μ.σαλίᾳ τὴν 15 Ἀπριλίου 1906 μέχρι τῆς 15 Ὀκτωβρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους. Εἰς τὴν ἔκθεσιν αὐτὴν θὰ γίνωνται οὐ μόνον τὰ γυναικεῖα ἔργα, ἀλλὰ καὶ πᾶν ὅ,τι ἡ βιομηχανία καὶ ἡ χειροτεχνία παρασκευάζει πρὸς χρῆσιν, ἢ πρὸς στολισμὸν τῆς γυναικὸς καὶ τῶν παιδίων. Ἰδιαιτέρον τμήμα θὰ περιλαμβάνῃ τὴν ἱστορίαν τοῦ ἐνδύματος τῆς γυναικὸς ἐν ἐκείστῃ χώρᾳ, μετὰ ὅλας τὰς παραλλαγὰς αὐτοῦ κατὰ τὰς διαφόρους ἐποχὰς.

Ἐἰς τὸ τμήμα τοῦτο ἡ Ἑλλάς ἠδύνατο νὰ στείλῃ τὴν ὀρισιότεραν καὶ περιεργότεραν σειράν ἐνδυμάτων.

—Ἐντὸς τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου κλείουσι αἱ ἐξῆς ἐκθέσεις: Ἐν Γαλλίᾳ τῇ 31 Ὀκτωβρίου ἡ ἔκθεσις τοῦ *Grand Palais* τῶν Παρισίων. Τῇ 10 Ὀκτωβρίου ἡ τῆς Χάβρης ἡ κατὰ τριετίαν διοργανουμένη, ἡ τοῦ Καλαὶ εἰδικὴ ἔκθεσις: ὑδατογραφιῶν, ἡ τῆς Διέπτης, τῆς Μπρυξίων καὶ τῆς Βελανσόν. Ἐν Βελγίῳ τῇ 15 Ὀκτωβρίου ἡ τῆς Ἀμβέρσης εἰδικὴ ἔκθεσις τῶν ἔργων τοῦ *Jordaens*, τῶν Βρυξελλῶν εἰδικὴ τῶν Βελγικῶν ἔργων ἀπὸ τοῦ 830 καὶ τῆς Λιέγης ἡ διεθνῆς τῇ 30 Νοεμβρίου.

Ἐπίσης θὰ κλείσῃ τῇ 31 Ὀκτωβρίου ἡ τοῦ Μόναχου ἐνάτη διεθνῆς ἔκθεσις, ἡ τῆς Βενετίας δεκάτη ἔκτη, καὶ ἡ τοῦ Βιάδεν-Βάδεν κατὰ τὰ τέλη Νοεμβρίου.

—Μεταξὺ τῶν βραβευθέντων ἐν τῇ ἐκθέσει τῆς Βενετίας καταλέγεται καὶ ὁ κ. Ἀνδρουτσός.

Συνέδρια.—Ἐκτὸς τῆς Λιέγης, συνήθη καὶ ἐν Βελγίῳ τῇ 21-28 Σεπτεμβρίου συνέδριον διεθνῆς τῆς τέχνης.

Θάνατοι.—Ἀπεβίωσεν ἐν Ἀθήναις εἰς προβεβηκυῖαν ἡλικίαν ὁ ζωγράφος Σπυρ. Χατζηγεωργίου, ἐπιδοθεὶς κυρίως εἰς τὴν ἀγιογραφίαν. Ἐν τῷ ναῶ τῆς Ἀγ. Εἰρήνης ὑπάρχει ὠραία τοιχογραφία του, περιστῶτα τὸν Ἀγ. Παῦλον ἐιδόσκοντα τὸν Χριστιανισμόν.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Ἀνασκαφαί.—Αἱ ἐνεργηθεῖται εἰς τὴν Ἐπίδαυρον ἀρχαιολογικαὶ ἀνασκαφαί ἔφεραν εἰς φῶς σπουδαιότατα εὐρήματα. Ἐπὶ τοῦ κρηπιδώματος τοῦ ναοῦ τοῦ Ἀσκληπιοῦ ἀνεκαλύφθη ἱερὰ πηγή καὶ γάλακτον ἀγάλμα ἐπὶ ὄψηλοῦ βράθρου ἐστημένον, ἀποτελοῦν τοὺς κρουνοὺς τῆς κρήνης. Ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἀγάλματος ἀνεπήδων καὶ πίδακας. Ἐπὶ τοῦ κρουνοῦ ὑπήρχεν ὕδωρ εἰς λεκάνην καὶ διὰ ταύτης διωχετεύετο δι' ὑπογείου ὕδραγωγείου εἰς τὸ καλούμενον λουτρόν τοῦ Ἀσκληπιοῦ. Ἦτο δηλ. τὸ οἰκοδόμημα ἐκεῖνο ὅπου ἐλούοντο οἱ ἀσθενεῖς πρὶν κοιμηθῶσι τὴν νύκτα διὰ τὰ θεραπευθῶσιν ὑπὸ τοῦ Ἀσκληπιοῦ. Παρὰ τὴν ἱερὰν κρήνην ὑπήρχε τὸ περιρραντήριον, ὅπερ ἐδέχετο ὕδωρ καὶ ἐχρησίμαυεν ὅπως ραντίζωνται διὰ τοῦ ἡγιασμένου ὕδατος οἱ εὐσεβεῖς πρὶν εἰσελθῶσιν εἰς τὸν ναόν.

—Καὶ ἐν Ἀθήναις αἱ ἀνασκαφαὶ αἱ διενεργούμεναι ὑπὸ τοῦ κ. Ὀλλῶ ὑπήρξαν εὐτυχεῖς. Ἐκτὸς τῶν ἄλλων σπουδαιότατη εἶνε συλλογὴ ἀρχαίων νομισμάτων τῆς ἐποχῆς τῶν Ἐπωπέων Ἀρχόντων. Τὰ νομίσματα ταῦτα τὸ ὑπουργεῖον διέταξε νὰ μετακομισθῶσιν ἐνταῦθα καὶ κατατεθῶσιν εἰς τὸ Νομισματικὸν Μουσεῖον.

Ἐπερατώθη ἐν Δελφοῖς καὶ τὸ ἐκεῖ Μουσεῖον καὶ ἤρχισαν κατατιθέμεναι αἱ ἀρχαιοτάτες.

—Ἐἰς τὸν ἐν Βόλῳ ἀνασκαπόμενον ἀρχαῖον τάφον τοῦ Καπακλή ἀνεκαλύφθησαν πλείστα ἀντικείμενα, ἐν οἷς πέντε πλάκες χρυσοῦ, δεκατρεῖς χρυσαὶ χρυσαλίδες, ἔξ μικραὶ κεφαλαὶ λσόντων ἐκ χρυσοῦ, χρυσοῦ πεντάφυλλον εἰκοσι πέντε φύλλα, χάνδραι καὶ μικραὶ νομίσματα, ἐν πλείστον κύπελλον περιέχον ὀστᾶ τινά. Ὁ τάφος εἶναι προμηκωνναϊκῆς ἐποχῆς, ἀλλ' ἀτυχῶς εἶχε συληθῆ ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων.

—Ἐἰς τὴν θέσιν Δεμερλή τῆς Ἀκρόπολεως ἀνεκαλύφθη ἀρχαιοτάτος τάφος, ἐντὸς δ' αὐτοῦ κοιμήματα καὶ μέγα ὀρειχθάλκινον ἀγάλμα.

—Ὁ Γερμανὸς καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Ρώμης Φ. Ἀλμπέρτ ἐδημοσίευσεν μακρὰν καὶ σπουδαιότατην ἔκθεσιν περὶ τῶν τελευταίων ἀνασκαφῶν τῆς Φαιστοῦ καὶ τοῦ παρ' αὐτῇ λόφου τῆς Ἀγ. Γριάδος. Ἀνευρέθησαν ἐν ὄλῳ ὡς ἀναφέρει, 250 πτώματα, δεικνύοντα ὅτι οἱ ἄνθρωποι οὗτοι ἔζων μεταξὺ τοῦ 1900 καὶ 1700 π. Χ. καὶ σφραγίδες ἐξ εὐρεθέντων νομισμάτων καταφαίνεται ὅτι οἱ κάτοικοι τῆς Φαιστοῦ ἦσαν λίαν φιλότεχνοι, κοσμοῦντες τοὺς τοίχους τῶν δωματίων διὰ ζωγραφικῆς.

—Ἐν Ἀλμυρῷ διενεργεῖ ἀνασκαφὰς εἰς τὴν Αἰδινιώτικην Μαγούλαν, πρὸς ἀνακάλυξιν προϊστορικοῦ συνοικισμοῦ ὁ κ.

Ἐσθήματα.—Ἐν Ἀθήναις, ἐν τῇ ὁδῷ Νίκης εὐρέθη ἀρχαῖον μαρμαρινὸν ἀγάλμα ἀνευ χειρῶν, ποδῶν καὶ κεφαλῆς· παριστᾶ ἔφηβον, ἀνήκει δὲ εἰς καλὴν ἐποχὴν. Ἐπίσης εὐρέθη καὶ μικρὸν Ῥωμαϊκῆς τέχνης ἀγάλμα γυναικὸς κρατούσης μικρὸν παιδίον εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς.

—Ἐν Ἐρεσῷ τῆς Λέσβου ἀνευρέθησαν δύο ἐπι-

γραφαί, ἡ μὲν ἐπὶ μαρμάρου φαιού, ἡ δὲ ἐπὶ κοινοῦ λίθου. Ἡ πρώτη εἶναι ψήφισμα τιμητικὸν τοῦ Ὑπεροχίδα Σαυλάω, ἐπαινουμένου ὡς εὐεργέτου. Ἡ δευτέρα ἐπιγραφή εἶναι ἀξιοσημείωτος, καθ' ὅσον τὸ πρῶτον ἀπαντᾷ νέον ἐπίθετον τῆς Ἀρτέμιδος, Ἀρηνεῖα.

—Ἐν Βοιαίς τῆς Λακωνικῆς, ἀνευρέθησαν 1) Ἀγάλμα ἐκ μαρμάρου λευκοῦ ἀπὸ τῶν γονάτων καὶ κατωτέρω μόνον σωζόμενον, φέρον δὲ τὸν μανδύαν διήκοντα μέχρι τῶν ἀστραγάλων, τὰς δὲ ὠραίας πτυχὰς τοῦ στρεφόμενα· ἐκ τῶν δεξιῶν πρὸς τὰ ἀριστερά. Οἱ πόδες τοῦ ἀγάλματος, ἔξ ὧν ὁ μὲν δεξιὸς εἶναι ἐγλυμμένος κατ' εὐθεῖαν ἔμπρός, ὁ δὲ ἀριστερὸς ἔχει ἱκανὴν κλίσιν πρὸς τὰ ἀριστερά, φέρουσι ὑποδήματα μετὰ λωρίδας θαυμασιῶς πλεκόμενας διηκούσας δὲ μέχρι τοῦ πέρατος τοῦ μανδύου. Ἐκ τοῦ τόπου εἰς τὸν ὁποῖον εὐρέθη, ὑποτίθεται ὅτι πρόκειται περὶ ἀγάλματος τοῦ Ἀπόλλωνος, τοῦ ὁποῖου ὑπήρχε ναὸς καὶ ἀγάλμα ἐν τῇ ἀγορᾷ τῶν Βοιατῶν. 2) Ἀνάγλυφον ὕψους ἐνός μέτρου φέρον δεξιὰ μὲν ἐγλυμμένον ἄνδρα, τοῦ ὁποῖου ἡ μὲν δεξιὰ χεὶρ εἶναι ἀπὸ τοῦ ἀγκῶνος κεκαμμένη πρὸς τὸ στήθος, περιτετυλιγμένη δὲ εἰς τὸν μανδύαν, ἡ δὲ ἀριστερὰ κρέμαται πρὸς τὰ κάτω διήκουσα μέχρι τοῦ γόνατος, ὁ δὲ μανδύας φθάνει μέχρι τῶν ἀστραγάλων, μέχρι τῶν ὁποίων φθάνουσι καὶ αἱ λωρίδες τῶν υποδημάτων. Ἀριστερᾷ δὲ γυναικί, τῆς ὁποίας τὸν μὲν μανδύαν, ἔχοντα τὴν ζώνην ὀλίγον ἄνωθεν τῶν μαστῶν, φέρει διήκοντα μέχρι τῶν ἄκρων ποδῶν, τὴν δεξιὰν χεῖρα ἐπὶ τῶν ὤμων τοῦ ἀνδρός, τὴν δὲ ἀριστερὰν κρατοῦσαν τὸν συνεπτυγμένον μανδύαν ὀλίγον κάτωθεν τῶν μαστῶν.

Θάνατοι.—Ἀπέθανεν ἐν Παρισίῳ ὁ ἀρχαιολόγος Παῦλος Δεσάρ, ἀρχαῖος ἐταῖρος τῆς ἐνταῦθα Γαλλ. ἀρχαιολογικῆς σχολῆς, διατελέσας πρόεδρος τοῦ ἐν Παρισίῳ συλλόγου πρὸς ἐνθάρρυνσιν τῶν Ἑλλήνων σπουδῶν ἤτο συγγραφεὺς συγγραμμάτων περὶ τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος. Ὁ ἀποθνήσκων ἤγε τὸ 65ον ἔτος.

—Ἀπεβίωσεν ἐν Ἀθήναις ὁ διευθυντὴς τῆς ἐνταῦθα Ἀμερικανικῆς Ἀρχαιολογικῆς σχολῆς καὶ θερμὸς φιλέλληνας Θεόδωρος Ἐρμανς, ἐν ἡλικίᾳ 38 ἐτῶν. Ὁ Ἐρμανς ὑπήρξε θύμα τοῦ καθήκοντος. Καθ' ὅλον τὸν παρελθόντα Ἰούλιον ἐνεργῶν μετὰ τοῦ ἐταίρου τῆς σχολῆς κ. Οὐάσθουρ ἀνασκαφὰς ἐν Παλαιᾷ Κορίνθῳ πρὸς ἀποκάλυψιν τῆς ἀρχαίας ἀγορᾶς προσεβλήθη ὑπὸ πυρετῶν, πῶν δὲ ἐκ τοῦ ὕδατος τῆς ἀρχαίας πηγῆς τῆς Ἀκροκορίνθου ἄνωσάν ὅτι ἤτο μολυσμένον, ἔπαθε ἐκ τύφου. Ὁ ἀποθνήσκων ἀνήκεν εἰς τοὺς δοκιμωτέρους ἐκ τῶν ἀμερικανῶν ἀρχαιολόγων. Ἐν νεαρῷ τῇ ἡλικίᾳ διέπρεψεν ὡς ἐταῖρος τῆς ἐνταῦθα Ἀμερικανικῆς ἀρχαιολογικῆς σχολῆς, πρὸ διετίας δ' ἐτάχθη εἰς τὴν διευθύνσιν αὐτῆς. Ἠτοίμαζε δύο σπουδαιότατας ἐπιστημονικὰς ἐργασίας, ἀλλ' ἀτυχῶς ὁ πρόωρος θάνατος ἀνεκοίψε τὸ ἔργον αὐτοῦ.

Κίνησις.—Διορίσθη καθηγητὴς τῆς Ἑλλ. φιλολογίας εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Βιέννης ὁ διαπρεπὴς ἀρχαιολόγος καὶ γραμματεὺς μέχρι τοῦδε τῆς ἐνταῦθα Αὐστριακῆς ἀρχαιολογικῆς σχολῆς κ. Βίλελμ.

ΕΞΕΔΟΘΗΣΑΝ ΑΙ "ΣΕΛΙΔΕΣ"

Πωλοῦνται ἀντὶ 2 δρ. εἰς τὰ γραφεῖα μας καὶ εἰς τὰ βιβλιοπωλεῖα Κωνσταντινίδου, «Ἐστίας» καὶ Ἐλευθεροδάκη.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ "ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗΣ"

- ΤΟ "ΚΡΥΦΟ ΣΧΟΛΕΙΟ,, Πίναξ Ν. Γύζη.
Φωτοτυπία εις μέγα σχήμα. Δρ. 1.
- "ΔΥΟ ΠΟΝΟΙ,, δράμα Φρ. Κοππέ, κατά με-
τάφρασιν "Αγιδος Θέρον. δρ. 1
- ΤΟ "ΜΑΥΣΩΛΕΙΟΝ,, δράμα Ν. Λάσκαρη και
Π. Δημητρακοπούλου. Δρ. 1.
- ΤΟ "ΠΑΣΧΑ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ,, Πίναξ Φρέζου 'Α-
ριστιέως. Φωτοτυπία. Λεπτά 50.
- Η "ΜΙΚΡΑ ΕΠΑΙΤΙΣ,, Πίναξ L. Perrault.
Φωτοτυπία εις μέγα σχήμα. Λεπτ. 50.
- Η "ΑΙΩΡΑ,, Πίναξ Vigor. Φωτοτυπία εις μέγα
σχήμα. Λεπτ. 50.
- Ο "ΑΠΟΧΩΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΝΥΜΦΗΣ,, Πίναξ
Boehgrosse. Φωτοτυπία Δρ. 1.

ΚΑΛΥΜΜΑΤΑ ΧΡΥΣΟΔΕΤΑ

ΤΗΣ "ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗΣ,"

τοῦ Α', Β', Γ' και Δ'. ἔτους πωλοῦνται εις τὸ
γραφεῖον μας ἀντὶ δρ. 1,50. Διὰ τὰς ἐπαρχίας 2
δρ. Διὰ τὸ ἐξωτερικὸν 2 φρ. χρ. συμπεριλαμ-
βανομένων τῶν ταχυδρομικῶν.

ΤΟΜΟΙ "ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗΣ,"

ΤΟΥ Α' Β' Γ' ΚΑΙ Δ' ΕΤΟΥΣ

εὐρίσκονται εις τὸ γραφεῖον μας, τιμώμενοι οἱ
χρυσόδετοι δρ. 15, οἱ ἀπλόδετοι δρ. 12, τῶν
ταχυδρομικῶν πληρωομένων ἕφ' ἡμῶν.
Διὰ τὸ ἐξωτερικόν, ἡ τιμὴ εις χρυσόν.

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἔντοκοι καταθέσεις.

Ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα δέχεται ἐντόκους καταθέσεις
εἰς τραπεζικὰ γραμμάτια καὶ εἰς χρυσὸν ἦτοι φρ.
καὶ λίρας στερίλινας ἀποδοτέα: εἰς ὠρισμένην προθε-
σμίαν ἢ διαρκῶς. Αἱ εἰς χρυσὸν καταθέσεις καὶ οἱ τό-
κοι αὐτῶν πληρόνται εἰς τὸ αὐτὸ νόμισμα, εἰς ᾧ ἐ-
γένετο ἡ κατάθεσις εἰς χρυσὸν ἢ δι' ἐπιταγῆς ὄψεως
(chéques) ἐπὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ κατ' ἐπιλογὴν τοῦ ὁμο-
λογιστοῦ.

Τὸ κεφάλαιον καὶ οἱ τόκοι τῶν ὁμολογιῶν πληρώ-
νονται ἐν τῷ Κεντρικῷ Καταστήματι καὶ τῇ αἰτή-
σει τοῦ καταθέτου ἐν τοῖς Ὑποκαταστήμασι τῆς
Τραπεζῆς.

Τόκοι καταθέσεων

1	1)2	τοῖς	0)0	κατ' ἔτ.	διὰ	κατ.	6	μηνῶν
2		»	0)0	»	»	»	1	ἔτους
2	1)2	»	0)0	»	»	»	2	ἔτων
3		»	0)0	»	»	»	4	»
4		»	0)0	»	»	»	5	»

Αἱ ὁμολογίαι τῶν ἐντόκων καταθέσεων ἐκδίδονται
κατ' ἐκλογὴν τοῦ καταθέτου ὀνομαστικαί ἢ ἀνώνυμοι.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ "ΑΝΕΣΤΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΑΟΥ,"

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Κλήρωσις λαχείου.

Γενομένης τῇ 18 Σεπτεμβρίου τῆς ἑκτῆς προσθέ-
του κληρώσεως τοῦ ἐκ φρ. 60,000,000 δανείου τῆς
Ἐθν. Τραπεζῆς, ἐξήχθησαν οἱ ἐξῆς ἐννέα ἀριθμοὶ
μετὰ λαχνοῦ.

180,088	κερδίζει	70,000	φρ.χρ.
57,149	»	10,000	»
39,579	»	5,000	»
165,390	»	5,000	»
154,217	»	2,000	»
63,650	»	2,000	»
36,646	»	2,000	»
119,549	»	2,000	»
73,743	»	2,000	»

ΧΑΡΤΟΠΟΛΕΙΟΝ ΠΑΛΛΗ ΚΑΙ ΚΟΤΣΙΑ

Ἰδρυθὲν ἐν Ἀθήναις κατὰ τὸ ἔτος 1870

Ἐν αὐτῷ πωλοῦνται λιανικῶς καὶ χονδρικῶς ἑκτῆς
τῶν διαφόρων εἰδῶν γραφικῆς ὄλης καὶ χάρτου καὶ
τὰ ἐν τῷ ἴδιῳ ἄμερικανῆσιν ἐργαστασίῳ κατασκευαζό-
μενα εἶδη, ἦτοι

Φάκελλοὶ καὶ βιβλία ἐμπορικὰ. Καρτόνια φωτογρα-
φίας μὲ κατατομὰς ἐπιχρυσωμένας. Πένθιμος ἐπιστο-
λικὸς χάρτης καὶ φάκελλοι. Γλῶτται ἐπὶ μετάλλου
καὶ ἔνυλου Σφραγίδες καὶ ἐκ καουτσούκ καὶ πλάσας
διὰ θύρας ἐπὶ σμαλτωμένων ἐλασμάτων.

Ἐπισκεπτήρια κατασκευάζονται στιγμιαίως καὶ
διὰ χαλκογραφίας.

20—Ὁδὸς Ἐρμού—20

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ ΦΩΤΟΓΡΑΦΕΙΟΝ

Δ. ΚΑΒΡΑ

10.—Ὁδὸς Ἐρμού—10.

Ἐκτελεσις φωτογραφιῶν παντὸς εἶδους καὶ με-
γέθους ἐξόχως καλλιτεχνική. Τὸ κατάστημα κεί-
μενον παρὰ τὴν πλατείαν τοῦ Συντάγματος κα-
τέστη τὸ κατ' ἐξοχὴν καλλιτεχνικὸν ἐργαστήριον.
Τελεῖα πινακοθήκη τῶν εἰκόνων τῶν ὠραιότερων
Ἀθθίδων καὶ τῶν ἐπισημοτέρων προσώπων.

Η ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ὑπομνησκει τοῖς ἐξ ἀπλῶν καὶ χρεωληπι-
κῶν δανείων ὀφειλέταις αὐτῆς παρὰ τῷ Κεντρι-
κῷ Καταστήματι καὶ τοῖς ὑποκαταστήμασιν αὐ-
τῆς, διὴ ἡ 1η Ὀκτωβρίου εἶνε ἡ διὰ τῶν οἰκεί-
ων συμβολαίων ἡμέρα πρὸς πληρωμὴν τῶν τό-
κων καὶ τῶν χρεωλυτικῶν δόσεων τῶν εἰρημέ-
νων δανείων. Ἡ ἐμπρόθεσμος πληρωμὴ ἀπαλ-
λάσσει τοὺς ὀφειλέτας τῶν συνεπειῶν τῆς ὑπε-
ρημερίας.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15ῃ Σεπτεμβρίου 1895.

(Ἐκ τοῦ Δικαστικοῦ Τμήματος τῆς Ἐθν. Τραπεζῆς).

"ΝΕΟΤΗΣ"

Δεκαπενθήμερον περιοδικὸν ἐν Ἀθήναις
Συνδρομὴ δρ. 6.